

Ekim Devrimi ve kadınların kurtuluşu

Sovyet iktidarının kadın politikaları, yasal haklar sınırlarında ele alınamaz. Tüm adımlarda, kadınların özgürleşmesi, özneleşmesi ve bunun için toplumsal yaşama katılması hedeflenir.

s.10

Yaşamak için sosyalizm!

Kadına yönelik şiddete son verme mücadelesinin insanlığın kurtuluş mücadelesinden bağımsız olmadığı bilinciyle, işçi ve emekçi kadınları örgütlenmeye, sokağa, eyleme çağırıyoruz.

s.21

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı: 2021 Özel / 41
22 Kasım 2021

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak57.net

Asgari ücret tartışmaları ve

işçi sınıfı

İNSANCA
YAŞAMAYA YETEN
VERGİDEN MUAF
ASGARI ÜCRET İÇİN
MÜCADELETE!

3

Kaostan beslenen Saray'ın militarizm tutkusu

Emperyalist efendilerinden beklediği desteği bulamayan ve hesaplarını içeriye yönelik yapan Saray rejimi, ülkeyi tam bir kaotik ortama sürüklüyor.

4

AKP-MHP faşizmine karşı "demokrasi mücadelesi"

AKP sonrası "demokrasi inşa edilecekse eğer" türünden ütopyik laflarla, "en geniş demokrasi güçlerinin birliği" tekrarlanıp duruluyor.

15

Polonya-Belarus sınırında emperyalist gaddarlık

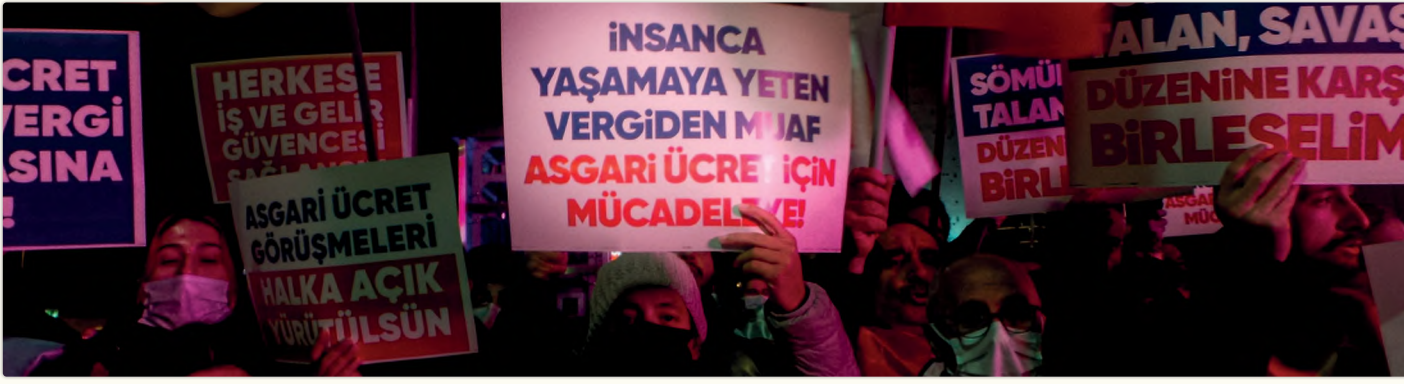
Polonya ve Beyaz Rusya arasındaki sınırda mültecilerin yaşadığı korkunç acılarının tüm sorumluluğu Polonya hükümetinin yanı sıra, ABD ve AB'ye aittir.

"Saitler Olayı"nda görüntü ve gerçek - Baki Duman

s.12

Karadeniz'de emperyalist provokasyon

s.17

Düzen cephesinde asgari ücret tartışmaları ve işçi sınıfı

AKP-Erdoğan iktidarının borazanlığı- nı yapan medya kuvvetleri, asgari ücret konusunda bir seferberlik halindedir. *Sabah* gazetesi, kabinenin hafta başında "Başkan Erdoğan liderliğinde" toplanacağını, masadaki en önemli konunun asgari ücret zammı olacağını müjdeliyor. *Yeni Akit*, "Milyonlar bekliyor!" başlığı altında, %25-35 oranlarında zammın konuşulduğunu ilan ediyor. *Yeni Şafak*, *Hürriyet*, *Milliyet*, *Star* ve sayısı belli olmayan daha nice yandaş yayında, AKP'nin önde gelen sözcülerinin konuyla ilgili açıklamalarına yer verilerek, "gönül çelen" haberler yayınlanıyor.

AKP şefi buyuruyor ki, "Kamu işçilerine ve memurlarına verdiğimiz yüksek oranlı zamlarla çalışanlarımızı enflasyona ezdirmemek için gereken çabayı gösteriyoruz. Asgari ücreti de benzer şekilde tespit ederek dar gelirliilerin üzerindeki yükü de hafifleyeceğiz."

AKP Genel Başkanvekili Numan Kurtulmuş, "Başta asgari ücret olmak üzere dar gelirli vatandaşların beklentilerini karşılayacak düzenleme yapılacak. Hakaniyet enflasyon oranı üstünde bir artış olması. Asgari ücreti yaşanabilir bir seviyeye çıkarmak en önemli vazifedir." diyor.

Bu kadarla da bitmiyor; AKP-MHP saflarından EYT ve 3600 ek gösterge konularında bile yer yer hemen ardından karşıt açıklamalarla çürütülen müspet sözler iştiliyor.

Aralık ayı başında toplanacak Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nda 5 temsilciyle yer alacak olan Türk-İş ağaları ve katıksız yandaş Hak-İş yöneticileri de heyecanlılar. Neticede sermayedar örgütleri tarafından bile enflasyonun (tabii ki manipülasyon imalatçısı TÜİK enflasyonunun) epeyce üzerinde zam önerilerinin, hatta "gelirlerin adaletli dağılımı" uyarılarının yapıldığı günlerden geçiyoruz. Sermaye

cephesinden öyle bir hava estiriliyor ki sendikal bürokrasiye ellerini ovuşturup hamaset yapmak kalıyor haliyle.

Gören de tüm sermaye cephesinin, bu kan emiciler sürüsünün, işçi ve emekçilerin haline üzüldüğünü ve gerçekten asgari ücreti yaşanabilir bir seviyeye çıkarmayı "en önemli vazife" addettiklerini sanacak nerdeyse. Oysa yüzde 35 zam dedikleri artış, gerçekte sıfırın altında bir artış demek. Geçtiğimiz cuma günü, kuşkusuz AKP şefinin dayatmasıyla, Merkez Bankası'nın açıkladığı %1'lik faiz indirimi sonrasında TL pula dönünce, TÜİK imalatı enflasyon rakamının 10-15 puan üzerindeki bir artış bile asgari ücretteki kaybı karşılamıyor. Zira, Ocak 2021 itibariyle 383 dolara tekabül eden asgari ücret, sermayenin diktatörünün ekonomideki dehası sayesinde cuma gününden sonra 250 dolara düştü. Asgari ücretin ortalama ücret haline geldiği göz önüne alındığında, döviz ve altın kurundaki dalgalanmalardan ve artıştan büyük vurgunlar yapılmasından çok daha büyük bir "tokatçılık" bu.

Bu tabloda net asgari ücretin 20 Kasım 2021 itibariyle dolar bazında tekrar yılın başındaki değerine çıkarılmasının karşılığı, diğer bir deyişle **%0 zamlı** hali dahi en az **4.320 TL** tutmaktadır.

İşte başta gerici-faşist iktidar olmak üzere bilcümle sermaye cephesinin 3.500-4.000 TL aralığında bir asgari ücret miktarı telaffuz edip, bayram havası estirebilmesinin kerameti buradadır. Din istismarcısı AKP şefi, faizle ilgili olarak yaptığı "... bu konuda nas ortada" çıkışıyla, bir de bu hokkabazlığı din kisvesine büründürmeye kalkıyor. Başta işçilerin yarısından fazlasının tek geliri olan asgarisi olmak üzere genel ücretleri yüksek döviz kuru ve enflasyonla eritip, ardından sıfırın epeyce altında kalan bir göstermelik artış vaadiyle pembe illüzyonlar

yaratmak, her babayığidin harcı değil. Dolayısıyla, güya "yüksek oranlı zamlarla" enflasyona ezdirilmeyen memurların ezici çoğunluğunun bağlı olduğu Memur-Sen'in Büyük Türkiye Buluşması'ndaki konuşması sık sık coşkulu alkış ve tezahüratlarla karşılanan Erdoğan, "Ekonominin evelallah kitabını yazdık, yazmaya devam ediyoruz" derken hiç de haksız sayılmaz.

Üstelik mesele asgari ücret illüzyonundan ibaret değil. Tayyip Erdoğan'ın bugüne kadar sermaye için yaptıklarının haddi hesabı yok. Her şeyden önce, dünyanın ortalama hiçbir ülkesinde başarılmayan bir işe imza attı; resmi kayıtlara göre ücretli işçi ve emekçilerin yüzde 56'sından fazlasını asgari ücretle çalışmaya muhtaç ve razı hale getirdi. Kamu işçilerinin son yıllardaki toplu sözleşmeleri ve memur statüsündeki kamu emekçilerinin ücretleri yalan aparatı TÜİK'in enflasyon oranına bağlandığı için, onların ücretleri de gerçekte sene başındaki asgari ücret seviyesine çekildi. Aynı şey, sınıfın sendikalarda örgütlü kesimleri için de geçerlidir.

Bu tablo aynı zamanda grevlerin fiilen yasaklanması ve mücadeleciler geçinen kolları da dahil sendikal bürokrasinin tümüyle terbiye edilmesi, işçi ve emekçilerin büyük çoğunluğunun üye kaydedildiği Türk-İş, Hak-İş, Memur-Sen gibilerinin de tamamen yandaş hale getirilmesi sayesinde oluşturuldu. Nitekim işçi sınıfının ve emekçi katmanların ağır bir yıkım ve sefaletle sınıandıkları, kitlelerde öfke ve tepkinin her bakımdan hissedilir hale geldiği bir evrede bile kayda değer bir eylem konulamıyor. Nereden bakılırsa bakılsın Türkiye'de en büyük ve can alıcı toplu iş sözleşmesi halini alan asgari ücret tespitinde sendikalardan çok kapitalistlerin uğultusu duyuluyor. Daha da kötüsü, ülkeyi ağır bir ekonomik krizin

pençesine teslim edip, işçi ve emekçileri sefaletin çukuruna süren tek adam iktidarının yalan ve çarpıtmaları öne çıkıyor. Sınıfın ve kamu emekçilerinin görece ileri bölüklerini denetleyen sendikalar (DİSK ve KESK'in yanı sıra Türk-İş bünyesindeki kimi işkolu sendikaları) dahi açıklama yapmanın, en iyi durumda "dostlar alışverişte görsün" türünden kimi eylemlerin ötesine geçmiyorlar.

Bu kadarı dosdoğru işçi sınıfının iktisadi-sosyal mücadele alanındaki güç ve olanaklarının yıkımı kapsamına girenlerin öne çıkanlarıdır yalnızca. Bir Amerikan projesi olarak iş başına getirildiği andan itibaren AKP-Erdoğan gericiğinin genel ekonomik-sosyal alanda, dış politika, toplumsal-siyasal yaşamda, ideolojik, kültürel ve moral değerler alanında yarattığı yıkım, çürüme ve kokuşma listesinin sonu yok gerçekte.

İşçi sınıfı ve emekçilerin ezici bir çoğunluğunun, sınıf ve emekçiler için hayatı cehenneme çeviren gelişmeler yaşanırken, üstelik her dokunanın bin ah işiteceği kadar tepki biriktirmişlerken asgari ücret gibi bir konuda bile hala da edilgen kalması, tam da söz konusu yıkım ve çürümenin tezahürü sayılmalıdır. Bu koşullarda sınıf ve emekçi kitle hareketinin gövdesini oluşturan ileri kesimlere büyük sorumluluklar düşmektedir. Geniş yığınlarda biriken öfke ve tepkinin açığa çıkması veya çıkarılması, çoğunlukla icazetçi-bürokratik sendikal kastın ve onun siyasetteki temsilcisi liberal-reformist anlayışların etkisinde kalan ileri işçi-emekçi bölüklerinin, deli gömleğini yırtıp harekete geçmeleriyle mümkündür. Gelinen yerde hemen herkesin gündemine giren, dolayısıyla muazzam bir etki gücüne ulaşan asgari ücret sorunu, en başta ileri işçi-emekçiler tarafından eylemli çıkışlarla sahiplenmeyi bekliyor.

İşçi sınıfı devrimcileri güç ve olanaklarını bu gündeme yoğunlaştırarak, bu çerçevedeki sorumluluklarını yerine getirmeye çabalayacaklardır. "İnsanca yaşamaya yeten, vergiden muaf asgari ücret!" talebinin geniş işçi-emekçi kitlelerce sahiplenilmesi ve bu yakıcı talep ekseninde birleşik fiili-meşru mücadelelenin gelişmesi için kapsayıcı, yaygın, dinamik ve enerjik, fakat aynı zamanda popüler bir dil ve eylemli biçimlerle faaliyet örgütlemeye devam edeceklerdir. "Seçim atmosferi"yle sersemletmeye ve reformist hezeyanlarla oyalamaya karşı işçi ve emekçileri döne döne uyarmak, gerici-faşist iktidarın ve sermaye düzeninin gerçek yüzünü etkili bir teşhire konu etmek, başta ekonomik-sosyal yıkım olmak üzere tüm toplumsal-siyasal sorunların kaynağına işaret edip devrimci programı öne çıkarmak da bu faaliyetin öğeleri olacaktır kuşkusuz.

Kaos ve bölgesel çatışmalardan beslenen Saray'ın militarizm tutkusunu

AKP-MHP-mafya koalisyonuna dayanan saray rejiminin düşüşü devam ediyor. Saray rejiminin sefahat gemisinin batmakta olduğu gerçeğini saray ve avanesi ne kadar gizlemeye çalışsa da artık mızrak çuvala sığmıyor. Yapılan anketler, düne kadar Erdoğan'ın sırtını sıvazlayarak parlatan emperyalist basında çıkan yorumlar bu gerçeği teyit ediyor. Son olarak *Bloomberg* medya grubu, Erdoğan'ın ekonomi politikalarına ilişkin hazırladığı raporda, "İktidara karşı güçlü bir rakibin ortaya çıkmamasına rağmen hem Erdoğan'ın hem de partisinin tarihinde ilk kez bu kadar düşük bir desteğe sahip olduğunu" yazdı.

Yoksulluk, işsizlik, hayat pahalılığı ve toplumsal çürümeyi derinleştiren, toplumsal sefaleti uzunca bir süre inkardan gelen "gözünüze dizinize dursun" diyerek emekçi halkları "nankörlük" yapmakla suçlayan Saray'ın reisi de inkar edilemez gerçekler karşısında diz çöktü. Yarattığı sefalet tablosunun sorumluluğunu her zaman olduğu gibi "dış güçlere" bağlama martavalına sarılarak da olsa kabullenmek zorunda kaldı. Her sıkışma durumunda başvurduğu "dış güçler" manevrasıyla delik deşik olan sefahat gemisini batmaktan kurtarma telaşına kapılan Saray rejiminin bu söylemleri açlık ve yoksulluk girdabına sürüklenen toplumda artık karşılık bulamıyor.

İçeride "dış güçler" martavalını tekrarlarlarken, emperyalist efendilerinin desteği olmadan düzen arabasının direksiyonunda kalamayacağını bilen AKP şefi kokuşmuş rejiminin ömrünü uzatabilmek için emperyalist efendilerinin önünde parendeler atıyor.

Biden'la yaptığı görüşmeyi "olağanüstü bir olay" gibi pazarlama zavallılığına kadar düştüler. Bu düşüşün altın vuruşunu ise, koalisyonun küçük ortaklarından dinci-faşist BBP başkanı Mustafa Destici utanıp sıkılmadan "Erdoğan Biden'la görüştü şimdi muhalefet ne diyecek" diyerek yaptı. Destici'nin bu sözleri dinci-milliyetçi faşist partilerin ne kadar "milli onur" timsali olduklarını göstermesi bakımından öğreticidir. Biden görüşmesinden sonra "Biden'i pozitif buldum" diyen Saray şefine destek, mafya bozuntularının hamisi olan MHP'nin başı Devlet Bahçeli'nin, "Biden'la yapılan görüşme ülkemizin yararınadır"

açıklamasıyla geldi. Saray'ın besleme medyasından bahsetmek bile gereksiz. Zira sahipleri Biden'la bir görüşmenin yapılmasını bile "memleketin kurtuluşu" olarak sunmuşken kapıkullarının payına bu durumu yalayıp cilalayarak parlatmak görevi kalmıştı, onlar da bunu hakkıyla yaptılar.

BEKA UĞRUNA SAVAŞ!

AKP-MHP-mafya koalisyonu batmakta olan sefahat gemilerinin bekasını ülke bekası olarak pazarlayarak bölgemizde sürmekte olan gerilim, çatışma ve savaş yangınına körüklüyor. "Savaşa iki trilyon dolar harcadık" diyen mafya bozuntusu faşist çetelerin odağı MHP'nin başkanı Bahçeli'nin sözleri toplumsal sefaleti derinleştirme pahasına da olsa iktidarlarının bekası için içeride ve dışarıda saldırganlık ve savaş politikalarına hız verceklerini gösteriyor.

2023 veya öncesinde yapılması muhtemel olan bir seçime göre hesaplarını yapan Saray rejimi, TÜSİAD'la burjuva muhalefet partilerinin hesaplarını bozmaya çalışıyor. Düzen muhalefetini parçalamaya çalışan mafyatik rejim, milliyetçi hezeyanları kışkırtarak bölgesel çatışmaları yeni bir evreye taşımalarının yolunu da arıyor. Kürt halkının haklı mücadelesini köpürttüğü ırkçı-şoven hezeyanlarla boğmaya çalışan saray rejimi, ABD

ve Rusya'nın onayını alabilirse Suriye'de yeni bir maceraya atılabileceğini, yeni bir savaş tezkeresi çıkararak göstermiştir. Devletin Kürt düşmanlığını şoven nutuklar atarak sergileyen burjuva muhalefet partilerinin şefleri savaş ve saldırganlık politikalarına karşı çıkma cüretinden yoksunken, savaş tezkeresini cebine koyan Erdoğan-Bahçeli koalisyonu sefil emelleri için ülkeyi yeni bir savaş bataklığına saplamaktan geri durmayacaktır. Bu olasılık, sermaye adına siyaset yapan yozlaşmış zorba takımının hem ülke hem bölge halkları için tehdit oluşturduğunu gözler önüne seriyor.

DİŞARIDA OLMAZSA İÇERİDE KAOS

Öte yandan, Saray beslemesi *Sabah* gazetesinin sahibinin sesi başyazarı Mehmet Barlas'ın "Bir bakarsınız, Kemal Kılıçdaroğlu'nun yönettiği Cumhuriyet Halk Partisi kapatılmış ve seçime girmesi yasaklanmış olabilir. Unutmayalım ki bu durum Türkiye'de ne ilktir ne de son olur. Son Anayasa değişikliğine kadar Anayasa Mahkemesi musluk kapatır gibi partileri kapatmıyor muydu?" deme cüretini göstermesi, bu zatın şahsi fikri olmaktan öte Saray'ın karanlık dehlizlerini kaplayan histerinin ortaya dökülmesinden başka bir şey değildir.

Arsızca körükleyerek kışkırttığı bölgesel çatışma ve savaşlardan beslenen sa-

vas rejimi, iktidarı yitirmeyi kendileri için bir hayat memmat sorunu olarak görüyor. Biden'la Roma'da yaptığı görüşmeden sonra "Biden'i pozitif gördüm" diyerek yaltaklanan 'büyük reis' efendisinden beklediği teveccühü bulmadı. Aralık ayında Biden'ın düzenleyeceği demokrasi konferansına çağrılmayarak kapılar yüzüne kapatıldı. Bu arada bir "vuruş" da, Türk sermaye devletinin "terör örgütlerini kara para ile finanse eden devletler" in gri listesine dahil edilmesi oldu.

Emperyalist efendilerinden beklediği desteği bulamayan ve hesaplarını içeride burjuva muhalefeti dağıtmak üzerine kurulan Saray rejimi, ülkeyi tam bir kaotik ortama sürüklüyor. İktidarını kaybetmeme korkusunun yarattığı histeriyle iç savaş da dahil her türlü çılgınlığı kışkırtmaya hazır görünen rejim, zıvanadan çıkmış icraatlarıyla ortamı germeye devam ediyor. Temmuz ayında, "Memleketi bunlara teslim edemeyiz" diyenlerin, saldırganlığı CHP'yi kapatma ihtimalini dillendiren noktalarına vardırması, AKP şefiyle müritlerinin nasıl bir çılgınlığa doğru yol aldıklarını gösteriyor.

Saray çatısı altında toplanan saldırgan koalisyonu durdurarak emekçi halkların sefaletine son vermek, ancak burjuva muhalefetin seçim hesaplarını aşan emekçi halkların örgütlü birleşik mücadelesiyle mümkün olabilir.

AKP-MHP faşizmine karşı “demokrasi mücadelesi”

A. Engin Yılmaz

Millet İttifakı'nın, AKP-MHP iktidarına karşı toplumda duyulan nefret ve bıkkınlığı arkasına alan, oy avcılığı kaygısının da yön verdiği kimi çıkışları, Cumhuriyet İttifakı'nın ırkçı-şoven histerisine, toplumsal kutuplaşmayı derinleştirme çabasına “birleştirici, kucaklayıcı” ılımlı politikalarla yanıt vermek iddiası taşıyordu. Kılıçdaroğlu'nun, “Kürt sorununu çözme” iddiası, çözüm adresi olarak TBMM çatısını, meşru muhatap olarak da HDP'yi işaret etmesi, İyi Parti yöneticilerinin de HDP'nin meşruluğu konusunda bir tartışma olmadığını söylemesi, CHP'nin tezkereye hayır oyu vermesi gibi tutumlar bunun ifadesi olduğu gibi, temelsiz liberal beklentilerin büyümesine de yol açmıştı. CHP ve İYİP'in bu türden kimi “ılımlı” adımları, Erdoğan iktidarının hissiyatıyla karşılandı. Gerici-faşist blok, öncelikle Kılıçdaroğlu ve partisini hedef alarak, Millet İttifakı'na karşı şoven duyguları istismar etme-kışkırtma yoluyla büyük bir şoven-saldırgan propagandaya girişti. Bu yolla muhatapları üzerinde basınç yaratmayı, aralarında çatlak oluşturmayı hedefledi.

CHP'nin şefi Kılıçdaroğlu, bu şoven cereyan karşısında telaşlanmış olmalı ki gittiği Yozgat'ta gaza gelmiş bir edayla “Kandili yerle bir edeceğim” diyerek, “kahramanlık” gösterisinde bulundu. Olur olmaz saldırıya uğrayıp aşağılanan, son olarak da “Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak için, Anayasa'da gerekli düzenlemeleri yapacağız” dediği için Erdoğan tarafından “ahlak yoksunu” ilan edilen İYİP'in başı Meral Akşener ise zaten kervanın içindeydi. Kılıçdaroğlu'nun Kürt sorununa çözüm ve HDP çıkışı, İYİP yöneticileri HDP'nin meşruluğu konusunda bir tartışma olmadığını söyleyerek desteklemişlerdi. Şimdi M. Akşener, HDP'yi PKK ile aynı kefeye koyduğunu söyleyerek gerici-şoven kimliğini tekrar gösterdi. AKP-MHP faşist iktidarına karşı Millet İttifakı'nın sınırlarını da ortaya koyan bu tablo, liberal sol açısından da bir hayal kırıklığı oldu ve bu alandaki beklentilerin emekçiler payına tehlikesini de gösterdi.

“BÜYÜK HESAPLAŞMAYA” YA DA “AKP SONRASI TÜRKİYE'YE” HAZIRLANMAK

Türkiye, bir süredir seçim havasında.

İktidar ve burjuva muhalefet bloğunun yanı sıra sol partiler de adeta seçim sürecine girilmiş gibi seçim ittifakları kurmak ve “programlar” hazırlamak, bunun örneğini görüşmeler ve pazarlıklar yapma arayışındadırlar. Emperyalist merkezler ve Türkiye'nin işbirlikçi büyük burjuvazisi için artık bir “yüke” dönüşen AKP-MHP blokuna karşı her siyasal parti, “büyük hesaplaşmaya” ve “AKP sonrası Türkiye'ye” hazırlanmak çabası içindeler. CHP ve İYİP'in eksenini oluşturduğu, AKP artığı partilerin de içinde yer aldığı burjuva muhalefet bloğunun “güçlendirilmiş parlamenter sistem” hedefi, AKP sonrası Türkiye'nin burjuva restorasyon programı olarak ileri sürülüyor. İktidara hazırlanan muhalefet bloku, liberal-reformist solu da bu “programa” yedeklemek istiyor. Emperyalist merkezlerin ve işbirlikçi büyük burjuvazinin tercihlerini yansıtan CHP'nin çıkışı, kimi reformistlerde umut yaratmış olmalı ki “demokrasi ittifakına” bile davet ediliyor.

“Yeni bir CHP” imajı yaratma çabası içinde olan Kılıçdaroğlu, “Geçmişte partimizin de hataları oldu”, “Benim liderliği yaptığım partinin de yarattığı yaralar vardır” gibi güya “özeleştirel” bir tutumla, “Yaraların kapanması için helalleşme yolculuğuna çıkma kararı aldım” diyor. “Karanlıktan aydınlığa çıkmak için” AKP iktidarıyla seçimlerde-sandıkta “büyük hesaplaşmaya” çağrı yapıyor. Seçimlerde Millet İttifakı'nın desteklenmesi durumunda, kolayından “işin biteceğini”, sorunların çözüleceğini iddia ediyor. Türkiye'de TÜSİAD gibi sermayedarların

ve emperyalist odakların Erdoğan'sız bir Türkiye'ye geçiş için kendisine verilen desteğin özgüveniyle ve aynı zamanda kitlelerde biriken öfkenin toplumsal patlamalara evrilmemesi adına da tonlarca dayanıksız vaatlerde bulunuyor. Faşist iktidara karşı “CHP demokratikleşme yolunda kendini aşıyor mu?” sorusunun eşlik ettiği iyimser beklentiler yaratıyor.

“Cumhuriyet İttifakının yerine ne konulacak?” sorusunun karşısında emperyalist odakların ve Türk sermaye sınıfının “yeni Türkiye” beklentileriyle uyumlu bir tarzda Millet İttifakı öne çıkarılıyor. Düzen partilerinden oluşan bu koalisyonun da sermaye sınıfının ve emperyalist merkezlerin çıkar ve istekleri doğrultusunda hareket edeceği, dolayısıyla AKP sonrası düzeni restore etme dışında misyonu bulunmadığı kesindir. Millet İttifakı'ndan, işçi ve emekçi kitlelere eşitlik ve özgürlük bir yana, burjuva demokrasisi bile çıkmaz. Ancak devrime bağlanmış bir demokrasi mücadelesi düzen partileri üzerinde kimi demokratik adımlar atma baskısı yaratabilir.

Cumhuriyet ve Millet ittifaklarının ve tek adam rejiminin karşısında “sol ittifak, “üçüncü seçenek” ya da “üçüncü cephe” gibi alternatifler öne sürülüyor. “Sivil, özgürlükçü, yeni bir anayasa, gerçek anlamda bir toplumsal sözleşme Türkiye'de yeni bir başlangıcın ve demokratikleşmenin tacı olacaktır.” deniliyor. Sol güçlerin birleşmesi ve AKP sonrası kapitalist Türkiye yönetiminde yer alması temel bir amaç haline gelmiş bulunuyor. “AKP sonrası Türkiye'de demokrasi inşa edilecek-

se eğer” türünden ütopyik ve gerici olan boş laflarla, “en geniş demokrasi güçlerinin birliği”nin gerçekleşmesi gerektiği tekrarlanıp duruluyor. Düzen içi arayışın en ileri platformu ise, AKP-MHP sonrasında oluşacak yeni rejimin sınırlarını “halk demokrasisine doğru geliştirme”, “demokratik cumhuriyeti inşa etme” ve “parlamenter sisteme dönüşün temel hedef alınmasıyla sınırlı” adımların kabul edilemeyeceğinin ilan edilmesidir. “Sol ittifak”, “üçüncü seçenek” vb. payına güya devrimci çıkış alternatifi olarak sunulan platformun özü-esası budur ve bu reformist bir platformdur. Reformizmin temel tarihsel-siyasal misyonu ise işçi sınıfı ve emekçilerin mücadelesini düzen sınırlarına hapsetmek, kitleleri düzenin temellerine yönelecek mücadeleden alıkoymaktır.

SINIFIN BAĞIMSIZ DEVRİMCİ PROGRAMI ALTINDA İŞÇİ SINIFININ ÖRGÜTLÜ BİRLİĞİNİ SAĞLAMAK

Aralarındaki kimi farklılıklara rağmen Cumhuriyet ve Millet ittifakları başta olmak üzere düzen partilerinin tümü de sermaye sınıfının, uluslararası tekellerin ve emperyalist odakların çıkarlarını farklı ideolojik-siyasal referanslarla temsil ediyorlar. Hepsinin de programı bir ve aynıdır. Bunun karşısına alternatif olarak çıkarılan “üçüncü cephe” ve muhatapları elbette ki düzen partileriyle ayırtılmaz. Ama kapitalizmin reforme edilmesi temel amacını programlaştıran

“üçüncü cephe”, düzen dışı devrimci bir seçenek olarak da kabul edilemez. Dolayısıyla taktik planda AKP iktidarına karşı mücadele öne çıkarılsa, AKP-MHP bloku hedefe çakılsa da bu, devrimci iktidar hedefine bağlanmadığı, gerçek ayırım çizgisi düzen ile devrim cephesi arasında ortaya konulmadığı durumda sermaye düzeni aklanmış, işçi ve emekçi kitleler düzene bağlanmış olur. İhtiyaç duyulan düzen dışı “devrimci cephe” ihtiyacı ise işçi sınıfının bağımsız devrimci programı altında gerçekleşebilir.

Emperyalist-kapitalist sistem içinde demokrasi, özgürlük, adalet ve barışa yer yoktur. Emekçilere iktisadi ve sosyal haklar, en basit tabirle ekme verilmediği sürece, demokrasi de verilmez. Eğer emperyalist metropollerde hala bir parça demokrasi varsa, emperyalist burjuvazi oralardaki halka bir parça ekme verilebildiği için vardır. Bugün emperyalist metropollerde sistem, emekçilerin iktisadi ve sosyal haklarını, yani ekmeğini kıstığı ölçüde demokrasiyi de kısma yoluna gitmektedir. Eğer bugün “modern Avrupa” da dahil olmak üzere yer kürenin her yerinde özgürlükler adım adım tırpanlanıyorsa, burjuva demokrasisi bile yük kabul edilip polis devletlerine geçiliyorsa, insan hakları ihlalleri yaygınlaşıp olağanlaşıyorsa bunun tek başına zorbaların-despotların kişisel tercihleriyle değil, despotların da gerisindeki sermayenin çıkarlarıyla alakası vardır. Zorba, despot ve acımasız olan sermaye sınıfının kendisidir. Dolayısıyla sömürü ve baskıya dayanan kapitalist düzen, bu düzenin egemen sınıfı olan burjuvazi demokrasi ve özgürlüklere düşmandır. “Modern Avrupa”nın parlatılan demokrasisinin örtüsü kaldırıldığında altından işçi sınıfı ve emekçilere karşı burjuvazinin amansız sınıf diktatörlüğüyle, polis devleti gerçeğiyle karşılaşılır.

Kokuşmuş ve çürümüş bir iktidar gücü olarak sermaye devletinin dümeninde kalmak kararlılığında olan Erdoğan ve faşist blokundan kurtulmak, toplumsal muhalefet için olduğu kadar, devrimci hareket ve Kürt hareketi açısından da önemlidir elbette. Bunun için emekçilerin acil somut talepler etrafında birleştirilmesi, örgütlenmesi ve tek adam rejimine karşı fiili mücadeleye yöneltmesi gerekmektedir. Fakat bu mücadele ancak sosyal devrim mücadelesinin önemli manivelalarından biri olarak ele alındığında devrimci sonuçlar üretebilir. Dolayısıyla “AKP-MHP faşizmine karşı demokrasi mücadelesi” sosyalist cumhuriyet şiarına bağlı yürütülmek durumundadır. Bunun için de merkezinde işçi sınıfının bulunduğu emekçi kitlelerin örgütlü devrimci birliğini sağlayıp devrimci sınıf hareketini geliştirmek, günün temel görevidir.

İstanbul’da Alaattin Karadağ anması ve Ekim Devrimi seminerleri

TKİP üyesi devrimci işçi Alaattin Karadağ İstanbul’un farklı bölgelerinde yapılan etkinliklerle anıldı. Anma etkinlikleri ilk olarak Alaattin Karadağ şahsında devrim mücadelesinde ölümsüzleşenler için yapılan saygı duruşu ile başladı. Saygı duruşunun ardından Alaattin Karadağ’ın devrime bağlılığı ve partili mücadelesi anlatıldı. İşçi sınıfının devrimci programının geniş kesimlere ulaştırılması için yürütülen faaliyet esnasında polislerle girdiği çatışmada canlı ele geçirilmesine rağmen alçakça katledildiği ifade edildi. Alaattinlerin temsil ettiği bayrağın komünistler tarafından bu ülkenin burjuvazisine dikeceği vurgulanarak, işçi sınıfını Alaattinlerin partisinin saflarına kazanmanın hayati önemine değinildi. Son olarak parti, sınıf, devrim davasının altı bir kere daha çizilerek, anma

programları sonlandırıldı.

İSTANBUL’UN İKİ YAKASINDA VE GEBZE’DE EKİM DEVRİMİ SEMİNERLERİ

Ekim Devrimi’nin 104. ve sınıfın partisinin 21. yılı vesilesiyle gerçekleştirilen seminerlerde parti, sınıf devrim diyalektiği üzerinde duruldu. Ekim Devrimi’ni hazırlayan ön süreç, devrim esnası ve sonrasının önemli kesitlerinin yer aldığı seminerlerde güncel gelişmelere tarihsel deneyimler üzerinden vurgu yapıldı. Devrimci çizgi, strateji, taktik ve parti ilişkisi üzerine güncelle ilişkili yapılan antalatımın ardından söz katılımcılara bırakıldı. Katılımcıların soru ve katkılarının ardından seminer sonlandırıldı.

Seminerde reformist solun “de-

mokratik cumhuriyet”, “3. yol” vb. gibi düzen içi arayışları tarihsel deneyimler üzerinden irdelenerek, devrimci tutumun ancak sınıf eksensiz devrimci kitle hareketi yaratmakla mümkün olduğu vurgulandı. Burjuva cumhuriyeti devrimci ve sınıfsal temelde aşma iddiası olmayan her türlü adımın düzenin aşırılıklarını törpüleme çabasından başka bir şey ifade etmediğinin altı çizildi.

Devrimci partinin ve programın işçi sınıfı ve emekçilerle etle tırnak gibi bütünleşmesinin devrimin teminatı olduğu, Ekim devrimi ve Alman Devrimi üzerinden verilen örneklerle tartışıldı.

Sunum ve tartışmalarda taktik politikaların her dönem farklılık gösterebileceğinin, fakat temel stratejik yönelimin esas olması gerektiğinin altı çizildi.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

İstanbul’da asgari ücret faaliyeti

2022 yılı için asgari ücret görüşmeleri yaklaşıyor. Asgari ücret görüşmeleri yaklaşmadan sermaye temsilcileri isteklerini açıkladılar.

AKP-MHP iktidarı ise işçi ve emekçileri her yıl kandırdıkları gibi bu yılda asgari ücret üzerinden hamasi nutuklar atıyor.

Asgari ücret görüşmelerinde ise TÜRK-İŞ ağaları ise yapmış oldukları açıklamada “Bu sene toplumu tebes-

süm ettirecek bir asgari ücretin altına imza atmayı arzu ettiklerini” bildiriyor. Dolar karşısında TL dibe vururken, dolaşsız olarak işçilerin ücretleri ve asgari ücret de erimeye devam ediyor. İşçi ve emekçilerin alım gücü her geçen gün zorlaşıyor. İnsanca yaşamaya yetecek asgari ücret ancak mücadele ederek kazanılabilir.

Yan yana gelen ilerici-devrimci kurumlar, siyasi partiler, sendikalar “Sö-

mürü, rant talan, savaş düzenine karşı birleşelim! İnsanca yaşamaya yeten vergiden muaf asgari ücret için mücadeleye!” şiarlı asgari ücret çalışmalarına başladılar.

İstanbul’da Cevizlibağ ve Uzunçayır’da metrobüs çıkışlarında işçi ve emekçilere bildiri dağıtımı yapıldı. Yapılan konuşmalar ile işçi ve emekçiler mücadeleye çağrıldı.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

Sermaye düzeninin korkularını gerçeğe çevirelim!

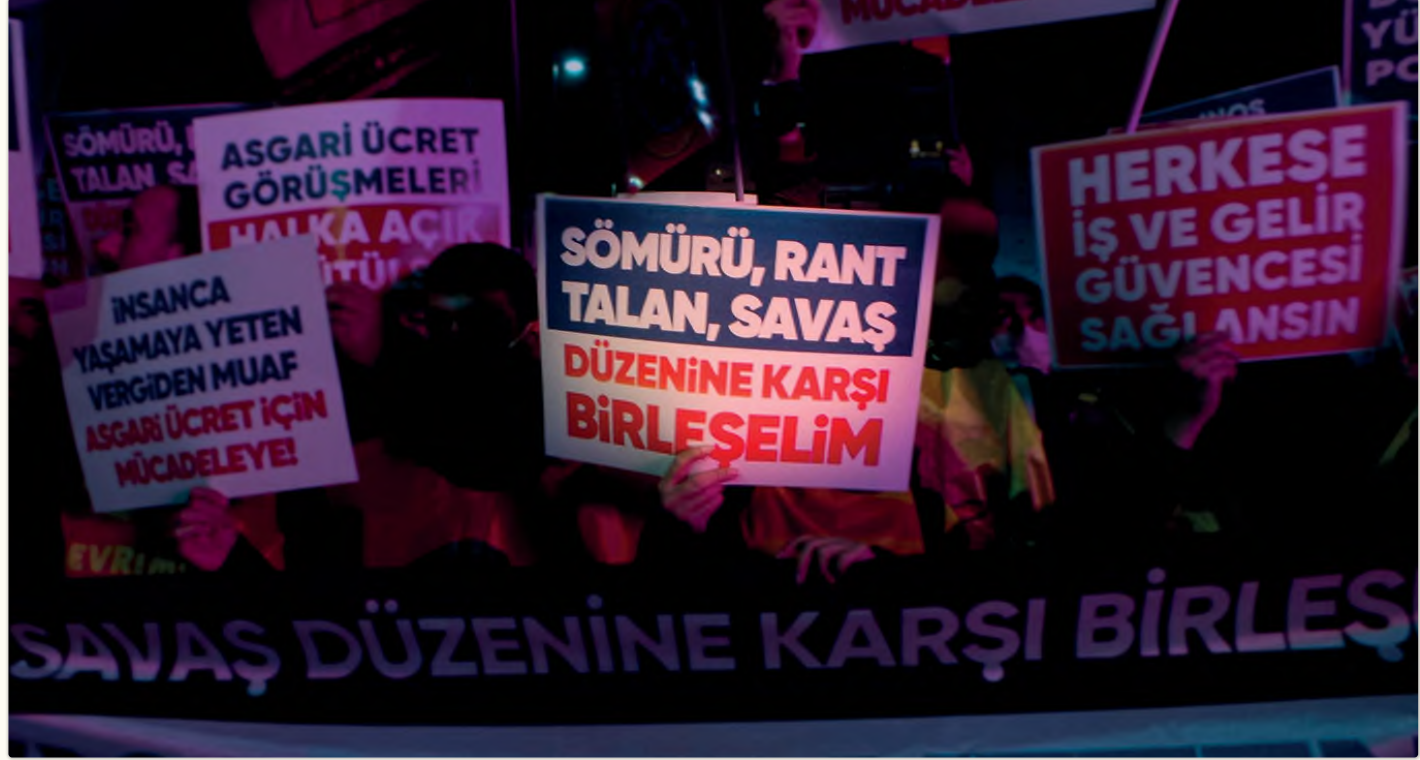
Sermaye sınıfının çıkarlarını esas alan gerici-faşist iktidar, bir bir hayata geçirdiği yıkım politikalarıyla işçi ve emekçilere adeta kan kusturmaktadır. İşçi sınıfı var olan haklarını tek tek kaybetmiş, gelinen yerde elinde avucunda sadece çıplak ücret kalmıştır. İşçi ve emekçilerin yarısından fazlası açlık sınırının altındaki asgari ücrete mahkum durumdadır. Milyonlarca emekçi bundan bile yoksundur. İŞKUR kapılarını arşınlayan 10 milyonu aşkın işsiz umutsuzluğa sürüklenirken, işsizlik sorunu çığ gibi büyümeye devam etmektedir. Ayrıca döviz kurunda ve enflasyondaki tırmanış işçi ve emekçilerin alım gücünü iyice düşürmüş, böylece yoksulluk genel bir toplumsal sorun haline dönüşmüştür. İhtiyaç maddelerine hemen her gün gelen zamlar nedeniyle marketlerdeki etiketlerin değişimine kimse yetişememekte, zamların ardı arkası kesilmemektedir. Temel tüketim maddelerinin bile lüks duruma geldiği günümüzde, işçi ve emekçiler adeta kuru ekmeğe muhtaç bırakılmıştır. Elektriğe ve doğalgaza gelen durmak bilmeyen zamlar yüzünden, emekçiler akşam karanlıkta, kışın soğukta yaşamaya mahkum edilmiştir.

Yoksul emekçilerin yaşam şartları bu denli ağırlaşmışken bile doymak bilmeyen saray rejimi, rantçı yandaş sermayesini ve aile şirketlerini düşünmekte, vurgun politikalarını hayata geçirmekten bir an olsun vazgeçmemektedir. Doların 11 TL'yi aşması yeni yıkımların kapıda olduğunu göstermektedir.

Tüm bunlar toplumsal gerilimi alabildiğine körüklemektedir. Emekçilere işsizlik, yoksulluk, sefalet dışında bir şey sunmayan gerici-faşist rejim, toplum nezdinde itibarını kaybetmiş ve biriken öfkenin odak noktası durumuna gelmiştir. Bunu son dönemin araştırmaları da gözler önüne sermektedir.

Yöneylem Araştırma Şirketi'nin 27 Ekim-3 Kasım tarihleri arasında, 27 ilde 2 bin kişiyle gerçekleştirdiği "Türkiye siyaset paneli" ekim ayı araştırmasının sonuçlarına göre, halkın yüzde 90'ı Türkiye'nin acilen çözülmesi gereken sorunlarının başında ekonomik krizi, işsizliği ve geçim sıkıntısını görmektedir. Ekonomideki durumun sorumlusu olarak AKP şefi Erdoğan'ı görenlerin oranı ise 9 puanlık artışla yüzde 55'e çıkmıştır.

Tabandaki oy potansiyelinin eridiğini

gören AKP-Erdoğan iktidarı, saltanatını kaybetmemek için bir yandan baskı ve zorbalık sopasını sallandırmaya devam ederken, diğer yandan da hamaset nutukları ile pembe hayaller ve vaatler yaymaktadır. Böylelikle emekçilerin öfkesini kontrol altında tutmaya çalışmaktadır. Asgari ücrete yapılacak zammın enflasyonun üzerinde olacağını, 3600 ek gösterge ve EYT gibi konuları çözüme kavuşturacağını vaaz ederek, içine düştüğü bataklıktan çıkmayı ummaktadır.

Öte yandan, "Ekonominin kitabını ben yazdım" diyen AKP şefi Erdoğan, sert düşüşü bir türlü kabul etmemekte ve yarattığı suni gündemlerle toplumu manipüle etmekle uğraşmaktadır. Fakat büyüyün ve önü bir türlü alınmayan sorunlar yumağı toplumda kırılmalara yol açmakta ve deprem etkisindeki olası bir toplumsal sarsıntı gelinen yerde sermaye düzeninin bütün aktörlerini korkutmaktadır.

Düzen muhalefetinin merkezi olan Millet İttifakı, şimdiden ülkeyi seçim atmosferine sokarak, var olan sorunların çözümü için sandığı adres olarak göstermektedir. Böylelikle emekçiler pasif bir bekleyişe itilmekte, sorunların daha da büyümesine ve içinden çıkılmaz bir hal almasına neden olunmaktadır. Emekçilere sokak yerine sandığı gösteren ve kurulu düzenin bekasını savunan düzen mu-

halefeti, toplumda biriken öfkenin açığa çıkmasını engellemek adına saray rejiminin koltuk değnekliğini yapmakta ve rejimin de ömrünü uzatmasına hizmet etmektedir. Düzen muhalefetin bütün aktörleri, bir yandan AKP şefi Erdoğan'ın kaybedeceği bir seçime girmeyeceğini dile getirmekte ama diğer yandan da sanki normal bir seçim süreci yaşanacakmış gibi hareket etmektedir. Çapsız düzen muhalefeti, derinleşen sistemin açmazlarına yanıt üretmezken, bu süreci kazasız belasız atlatarak düzeni yeniden restore etmek ve ülkeden kaçan sermayeyi yeniden getirmek hedefindedir.

Diğer tarafta ise gelir adaletsizliğinden ve alım gücünün düşmesinden dem vuran sermaye örgütleri, asgari ücretle ilgili aralık başını beklemeden açıklamalar yaparak toplumu telkin etmeye çalışmaktadırlar. AKP'li yıllar boyunca muazzam düzeyde palazlanan, tam da bu hesapla gerici-faşist iktidarın arkasında saf tutan, tekeli sermayenin örgütü TÜSİAD Başkanı "Büyüme olsa dahi bu her kesime eşit yansımıyor ve kapsayıcı değil. Gelir dağılımı eşitsizliği artıyor." demek ihtiyacı hissetmektedir. Ayrıca tehlikeli bir eşiğe geldiğini, tablonun çıkmazlığa doğru yol aldığını ifade etmektedir. Yine aynı dönemde yandaşlığın ayrıcalıklarını tepe tepe kullanarak semirenlerin örgütü MÜSİAD, asgari ücret zammının enf-

lasyonun en az 10 puan üstünde olması gerektiğinden söz etmektedir. Emekçilerin burnundan soluduğu şu günlerde büyüme ve kâr rekorlarını kamuoyu ile paylaşmaktan geri durmayan sermaye örgütleri, sömürünün sorunsuzca devam etmesi için emekçileri bir parmak bal ile kandırmanın yolunu aramaktadırlar. Kapitalistlerin vurucu gücü AKP-MHP iktidarı eliyle ülkeyi ucuz işgücü cennetine çeviren sermayedarlar, dizginsiz sömürü koşulları altında adeta posası çıkmış işçilerin biriken öfkesinden duydukları tedirginliği gizleyememektedirler.

İşçi ve emekçilerin yapmaları gereken şey, yaşamı kendilerine zehir eden sermaye düzeninden hesap sormaktır. Dinci-faşist rejimden düzen muhalefetine, TÜSİAD'ından MÜSİAD'na kadar burjuvazinin bütün klikleri işçi ve emekçilerin yaşadığı bütün sorunların temel kaynağıdır. İşçi ve emekçileri zapturapt altına alarak onları birer uysal köle haline getirenler, ancak işçi ve emekçilerin kendi gücüne dayalı örgütlü mücadelesiyle alaşağı edilebilir. Günün en acil görevi sermayenin korkularını gerçeğe çevirmektir ve bunun için "sınıfa karşı sınıf" bakışıyla, fabrikalarda, sanayi havzalarında, okullarda, mahallerde; kısacası nefes alınan her yerde sesimizi yükseltmek gerekmektedir.

Hekimlerin ve halkın sağlık hakkı talebi için Beyaz Yürüyüş'e!

Pandemi ile birlikte çalışma koşulları ağırlaşan hekimler, seslerini duyurabilmek için 23 Kasım'da "Beyaz Yürüyüş" başlatıyorlar. Konuyla ilgili olarak İstanbul Tabip Odası (İTO) Genel Sekreteri Osman Küçükosmanoğlu ile görüştük. Küçükosmanoğlu, salgının sağlık sisteminin maskesini düşürdüğünü belirterek, "sağlık hakkı" için mücadele çağrısı yaptı.

- Beyaz Yürüyüş kararına giden süreç ve talepleriniz nelerdir?

Covid-19 pandemisi tüm dünyada ve ülkemizde önemli ekonomik-sosyal sorunlara yol açtı. Aynı zamanda sağlık sisteminin de maskesini düşürdü. Sağlık sisteminin çalışmadığı görüldü. Salgın yönetilemedi. Geniş halk kesimleri hem ekonomik hem sosyal yönden hem de canlarıyla salgında büyük bedeller ödediler. Bu süreçte sağlık çalışanları da büyük bedeller ödediler.

Sonuç olarak artan sorunlar karşısında bir şeyler söylemek ihtiyacı hissettik. Yeni mezun genç hekimler ülkemizden adeta kaçarcasına gidiyorlar. KHK ve güvenlik soruşturmaları ile göreve başlatılmayan arkadaşlarımız var. Sağlık emekçileri özlük hakları ile ücretler başta olmak üzere çok büyük kayıplar yaşadılar. Asistan hekimlerin çalışma koşulları, uzun nöbetler, tıp eğitiminde yaşanan olumsuzluklar, özelde çalışan hekimler üzerindeki baskılar nedeniyle hekimler büyük bir sıkışmışlık yaşıyorlar.

Yanı sıra halkın sağlığa ulaşmasında da büyük zorluklar yaşanıyor. Geçtiğimiz günlerde muayene sürelerinin 5 dakikaya indirilmesi gibi bir sorun var. Çünkü halk hastanelerde sıra bulamıyor, randevu alamıyor. "Daha önce hastanelerde kuyruklar olurdu hastanelerde kuyrukları bitirdik" demek için telefonla merkezi randevu sistemi adında bir sistem kullanılıyor, ancak insanlar buradan randevu bulamıyorlar. Bunu karşılamak üzere muayene süreleri 5 dakikaya düşürüldü. 5 dk. içinde hastayı görüp, kaydını yapıp, derdini dinleyip, muayenesini yapıp, tedavisini planlamak mümkün değil. Bu hem sağlık hizmeti sunumunda hekimi ve sağlık çalışanı mutsuz ediyor hem de vatandaşın da sağlık hakkını engelleyen bir durum.

Hekimlerin yaşadığı sıkıntıların yanı sıra halkın sağlık hakkı talebi ile de bir-

leştirek Beyaz Yürüyüş çağrısı yaptık.

Bütün bunları gündeme getirmenin dışında Covid-19'un meslek hastalığı sayılması talebimiz var. Sağlıkta şiddet yasağının çıkması ve özlük haklarımızla ilgili düzenleme yapılması talebimiz var. Bunları dile getirmek üzere yaklaşık bir aydır her hafta bir talebimizi önde tutarak bir eylemlilik süreci başlattık. Bu eylemlilik süreci içinde geldiğimiz noktada 'Beyaz Yürüyüş' adını verdiğimiz yürüyüş başlatıyoruz. Beyaz Yürüyüş, temsili olarak İllerdeki tabip odası yöneticilerimizin ve merkezi yöneticilerimizin katılacağı, İstanbul'dan Ankara'ya doğru bir yürüyüş. Yürüyüşte İstanbul'dan yola çıkacağız. Birer gün Kocaeli, Bursa, Eskişehir'de ve 27 Kasım'da Ankara'da, diğer illerden gelen hekimlerle birlikte 'Beyaz Forum' adını verdiğimiz buluşmalar gerçekleştireceğiz. Daha sonrası için yapacağımız eylemlerle ilgili bir yol haritası çıkaracağız, sesimizi duyurmak istiyoruz. Ankara'da TTB'de buluşacağız. Yılmaz Güney Parkı'nda açık havada bir forum yapacağız.

"İŞ BIRAKMAYA KADAR GİDEBİLİRİZ"

- Çalışmalarınızı nasıl yürütüyorsunuz?

Her hafta bir hastane önünde basın açıklaması yapıyoruz. Bu hafta 19 Kasım'da Zeynep Kamil Eğitim-Araştırma Hastanesi önünde sağlıkta şiddete yönelik açıklama yapacağız. Samsun'da hekim arkadaşımız Aynur Bağdeviren'in ölüm yıldönümü vesilesi ile hem kadına şiddet

hem sağlıkta şiddet meselesini gündeme getireceğimiz bir açıklamamız olacak. El ilanlarımız, bildirimlerimiz var. Sizin gibi bizim sesimizi duyurmaya aracılık eden basın emekçileri var. Sosyal medya aracılığı ile sesimizi duyurmaya çalışıyoruz. Bunlar bizim şimdilik yürüttüğümüz mücadele yöntemleri. Daha sonraki aşamada daha büyük mitingler, belki yeterli meslektaşımızdan da destek gelirse bu meselenin iş bırakmaya kadar gidebileceğini düşünüyoruz.

- Son dönemde aile hekimlerinin karşı karşıya olduğu "ceza yönetmeliği" nedir, konuya ilişkin ne tür eylemler yaptınız?

Şimdiki temel gündemimiz o değil ama gündemlerimizden bir tanesi. Aile hekimliği merkezleri, ülkemizde yaklaşık 10 yıldan beri birinci basamağın sürdürüldüğü birimlerdir. Aile hekimleri ve diğer sağlık çalışanları sözleşmeli olarak çalışıyorlar. Bu sözleşmelerin nasıl yürütüleceği ve ödemelerin nasıl yapılacağı ile ilgili bir düzenleme yapıldı. Burada tabi, sözleşmeyi çalışanlar üzerinde bir sopa olarak kullanacak birtakım değişiklikler yapıldı. Bunlardan en önemlisi burada çalışanlar, aile hekimleri yaptıkları uygulamalar, toplumla bilgi paylaşımları, mesleki uygulamaları dolayısıyla birtakım cezalara maruz bırakılmıştır. Mazeretsiz olarak işe gelmeme, bir konu hakkında basına açıklamalarda bulunmak gibi durumlarda ceza ile karşılaşmak

ve sözleşmelerinin iptal edilmesi gibi uygulamalardan bahsedildi. Aile hekimleri buna karşılık bir eylemlilik sürecine girdiler, iş bırakma eylemi yaptılar. Ceza yönetmeliğinin, ödeme ve sözleşme yönetmeliğinin iptal edilmesine ilişkin en son İstanbul'da 7 Ekim'de bir iş bırakma eylemi ve Yenikapı'da izinli miting için yapılan başvuruya izin verilmedi ve İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü önünde bir açıklama yapıldı.

EŞİT, ULAŞILABİLİR VE ÜCRETSİZ SAĞLIK HAKKI!

- Son olarak okurlarımıza ve kamuoyuna ne söylemek istersiniz?

Sağlık çalışanlarının ve hekimlerin talepleri ile halkın talepleri aslında aynı. Biz de halkın eşit, ulaşılabilir, ücretsiz sağlık hizmeti almasını istiyoruz. Bu hizmeti vermek bizim mesleğin doğası gereği. Yani sağlık sistemi öyle bir hale geldi ki hastalarla karşı karşıyaymış gibi bir tablo oluştu. Hastaneler ticarethane, hastalar müşteriymiş gibi... Biz sanki oraya gelen hastalar üzerinden geçimlerini sağlayan kişilermiş gibi görülmüyoruz. Halbuki biz sağlığı böyle bir alan olarak görmüyoruz. Bütün toplumun eşit, ulaşılabilir, ücretsiz sağlık hizmeti almasını, bunun karşılığında da sağlık çalışanları olarak tabii ki insanca bir ücret ve insanca çalışılabilir, şiddetsiz, güvenli çalışma ortamı istiyoruz.

Ankara'da yapılan "Geçinemiyoruz" mitingi üzerine...

Bürokrasi orada ama geçinemeyenlerin haberi yok!

14 Kasım'da Ankara'da "Geçinemiyoruz" başlığıyla bir miting yapıldı. DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve ASMMMO'nun çağrısıyla gerçekleşen miting, her şeyden önce geçinemeyenleri alana taşıyamaması, daha doğru bir ifadeyle taşıma çabası içinde olmamasıyla, günü kurtarmak için yapılan bir eylem olmanın ötesine geçememesiyle dikkat çekti.

Günü kurtarmak için diyoruz, çünkü miting öncesinde konuştuğumuz Yenimahalle ve Çankaya belediyelerindeki Genel-İş üyesi işçilerinin yapılacak mitingden haberleri dahi yoktu. İşçiler işyeri temsilcilerine mitingi sorduklarında temsilcilerin de haberinin olmadığı görüldü.

Miting öncesinde şahit olduğumuz bu tablo miting alanına da tüm çıplaklığıyla yansımıştı. Mitingde DİSK'in varlığından söz etmek mümkün bile değildi aslında. Emekli-Sen'in sınırlı sayıda katılımı dışında, DİSK'e bağlı diğer sendikaların, bırakalım üyelerini, yöneticileri bile miting alanına gelmemişti.

Ankara'da DİSK'in ana gövdesini oluşturan Genel-İş'in örgütlü olduğu ve binlerce işçinin çalıştığı belediyeler olan Çankaya ve Yenimahalle belediye işçilerinin mitingden haberinin dahi olmaması, gelinen noktada sendikal bürokrasinin işçi sınıfı mücadelesinden uzaklığı ve ciddiyet yoksunluğunu göstermesi açısından önemli bir veri olarak önümüzde duruyor.

Bir sendika konfederasyonu düşünün, örgütleyicisi olduğu miting çağrısını kendi üyesi olan işçilere dahi duyurmadan, gönül rahatlığıyla mitingde katılsın. Hatta katıldığı mitingün kürsüsünden konuşma yapan temsilcisi aracılığıyla haması nutuklar atsın. Ciddiyetsizliğin bu kadarına da pes dedirtecek bir tablo... Bu, aynı zamanda bugünün koşullarında kendi misyonunu yerine getirmeyen bir anlayışın yarattığı bir gerçeklik.

"Geçinemiyoruz" başlığı altında gündemi bütçe, asgari ücret ve hayat pahalılığı olan bir mitingün örgütleyicisi olan bir işçi sendikası bu durumdan en fazla etkilenen işçileri o mitingde taşımak için hiçbir çaba harcamıyor. Hatta üyesi işçilere haber dahi verme zahmetinde bulunmuyor. Sözde sınıfın "örgütlü" bölümünü

Mitinge katılmak için gelen işçilerin, sözde bu ülkenin en ileri sendika ve odalarının örgütleyicisi olduğu bir miting alanına bizzat tertip komitesi tarafından polisle iş birliği içinde alınmaması nasıl açıklanır?

oluşturan sendikal işçiler bizzat bağlı buldukları konfederasyon tarafından mitingde çağrılmıyor. Dahası, sendika üyesi işçilerin bizzat örgütlenen mitingün özneleri olarak miting çalışmasını yürütmeleleri ve daha fazla işçiyi o alana taşımaları gerekirken, kendilerinin çağrılmadığı bir tablo ile karşılaşmış oluyoruz.

DİSK açısından miting gününe yansıyan ciddiyetsizlik aslında mitingün örgütleyicisi olan beşliyi de kesen bir yerde duruyor. Miting açısından tek sorun DİSK'in kendi üyesi işçilere haber vermemesi değil. Bu büyük bir ciddiyetsizlik olmakla birlikte, miting, ön süreci ile birlikte değerlendirildiğinde toplamda bir ciddiyetsizlik bütünü ortaya çıkıyor.

Herkesin kabul edeceği üzere bir eylem ya da etkinlik, var olan bir soruna karşı tepki göstermek ile birlikte saldırıyı geri püskürtmek, koşulların iyileşmesi için kazanım elde etmek için yapılır. Bunu yapabilmek için sadece kendi üyelerine, örgütlü güçlerine haber vermek de yeterli değildir. Başta işçi sınıfı olmak üzere,

sorundan rahatsızlık duyan emekçi kitlelerin en geniş bölümünü o eyleme katılmak için bir ön sürecin işletilmesi gerekir. Eğer soruna ciddiyetle yaklaşıyorsanız örgütlediğiniz her eylemi ve etkinliği ciddiyetle ele alır, onun gereklerini yaparsınız. Yok bir ön süreç işletmeden miting duyurusunu 5 gün önceden yapıp, devrimci, ilerici kurum ve DKÖ'lere miting için toplantı çağrısını üç gün önceden yapıyorsanız, hatta kendi işçilerinize haber vermeye tenezzül dahi etmiyorsanız bu miting niye yapılmıştır? Yaptığınız mitingden bekletiniz nedir? Miting yapmak yerine çoğu durumda tercih ettiğiniz gibi kapalı salonlarda kimseye haber verme zahmetini dahi göstermeden yaptığınız gibi bir basın toplantısı da yapabilirsiniz.

Ya mitingde katılmak için alana gelmiş Şişli belediyesi direnişçi işçilerini polis noktasında "tanımıyoruz" diyerek alana almayıp geri çevirmek ne anlama geliyor? Mitinge katılmak için gelen işçilerin, sözde bu ülkenin en ileri sendika ve odalarının örgütleyicisi olduğu bir miting

alanına bizzat tertip komitesi tarafından polisle iş birliği içinde alınmaması nasıl açıklanır?

DİSK dışında kalan miting örgütleyicisi kurumlar kendi üyelerini mitingde görece taşımış olsalar da bu, ön süreci ve miting anında ortaya çıkan ciddiyetsiz tabloda sorumlulukları olduğunu geçiğini değiştirmiyor. "Geçinemiyoruz" mitingü baştan sona her yönüyle günü kurtarmanın, "biz yaptık oldu" demenin ötesinde bir anlam taşımıyor. Miting, katılımının zayıflığından cansız ve coşkuz atmosferine kadar her yönüyle günü kurtarmaya dönük atılmış bir adımdı.

Siz yaptığınız eylemin güçlü ve kitlese geçmesi açısından bir çaba ortaya koyarsınız, ancak buna rağmen nicel açıdan katılım zayıf olabilir. Bu noktada zaten kimsenin söyleyecek bir sözü de olmaz. Katılım azdır ama coşkusuyla, içeriğiyle güçlü bir eylem ortaya çıkar. Ancak Ankara'da yapılan "Geçinemiyoruz" mitingü, miting günü ve ön süreciyle birlikte düşünüldüğünde ortaya çıkan tablo miting-

gin hem nicelik hem de nitelik açısından neden zayıf geçtiğini ortaya koymaktadır. Mitingin ruhsuz ve cansız tablosu da tüm bunların üstüne eklenmektedir.

Bu açıdan İstanbul'da Ekim sonunda yapılan İşçi-Emekçi Mitingi, ön süreci ve miting günü tablosuyla, Ankara'daki "Geçinemiyoruz" mitingine tersinden bir örnektir. Miting öncesi direnişler ziyaret edilmiş, direnişçi işçilere miting çağrısı taşınmıştır. Miting örgütleyicisi kurumların yaptığı ön çalışma ile yapılacak eylem başta işçi ve emekçiler olmak üzere toplumun gündemine sokulmaya çalışılmıştır. Miting günü nicel açıdan katılım zayıftır ama yağmurlu havaya rağmen coşkulu, canlı bir miting yapılmıştır.

Ankara'daki "Geçinemiyoruz" mitinginin ön sürecinde ortaya çıkan tablo sendikal bürokrasinin yabancı olmadığı bir tutumdur aslında. Kuruluş süreçleri ve onu takip eden; belli bir dönem tüm yasaklara, baskılara rağmen sokakta hak arayan, fiili-meşru eylem ve direnişlerle her türlü saldırıya göğüs gererek yolunu yürüten sendika ve odaların, sarı sendika olarak suçladıkları ve gerçekte de öyle olan anlayışlarla benzer bir konuma düşmeleri aslında diyecek fazla bir laf bırakmamaktadır. Ancak bugün kendi dükkanları olarak gördükleri sendika ve odalarda keyiflerine göre davranıp her istediklerini yapabileceklerini sananların ne denli yanıldıklarını kendilerine göstermek, işçi sınıfı devrimcileri olarak boynumuzun borcudur. Bugün görmezden gelerek yok saydıkları, iradelerini hiçe sayarak dışladıkları işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin sendikal bürokrasiyi koltuklarından edip sınıfa ihanetlerin hesabını soracağı günler er ya da geç gelecektir.

Bu ülkenin mücadele tarihi açısından birikim ve değer yaratmış kurumların kimsenin tekelinde olmadığı, ilk başta o koltuklara çöreklenmiş bürokratlar tarafından bilinmelidir. O değeri yaratan Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri, yaratılan değerlere ihanet ederek ayaklar altına alan bürokrat kasttan günü geldiğinde hesap soracaktır elbette.

Çöreklandıkları koltukları kaybetmemek adına her türlü tavizi veren, devletin icazetine sığınarak fiili-meşru mücadeleden uzak duranlar mücadeleyi değil teslimiyeti örgütler. Bunun karşısında bugün ihtiyaç olan, sınıfın tabanda birliğini sağlamak, söz, yetki ve kararın sendika bürokratlarında değil sendikaların asıl sahibi işçi ve emekçilerde olduğunu gösterecek bir işleyiş yaratılabilir. Ancak böyle olduğu oranda günü kurtarmak için yapılan göstermelik eylem, etkinlik ve mitinglerin önüne geçilip, gerçek anlamda hak alıcı bir mücadele hattı örgütlenebilir.

H. VOLKAN

İzmir'de İşçi Emekçi Buluşması için çağrı

İzmir'de 12 Aralık'ta Bornova Cumhuriyet Meydanı'nda gerçekleştirilecek "İnsanca ve onurlu bir yaşam için işçi emekçi buluşması" çağrısı yapıldı.

17 Kasım Çarşamba günü saat 17.00'de Karşıyaka İş Bankası önünde buluşma bir deklarasyon ile kamuoyuna duyuruldu.

"GERİCİ İKTİDARININ SALDIRILARINA KARŞI GÜCÜMÜZÜ BİRLEŞTİRELİM"

Ajitasyon konuşmaları ve sloganlar ile başlayan eylemde bileşenler adına yapılan deklarasyon şu şekilde:

"Muazzam bir ekonomik çöküşün yaşandığı, açlık ve yoksulluğun zirve yaptığı, sosyal çelişkilerin derinleştiği bir süreçteyiz. Bedelin en ağırını ise emek gücünden başka satacak hiçbir şeyi olmayanlar ödüyor. Gerici-faşist iktidarın yalan makinası TÜİK'in Eylül ayına ait işgücü istatistiklerine göre bile "atlı işgücü" denilerek hesaptan düşülen gerçek işsiz sayısı 7 milyon 870 bine ulaştı. Keza enflasyon hız kesmeden tırmanıyor. TÜİK Ekim ayı itibarıyla enflasyon oranını tüketici fiyatlarında yüzde 19,89 olarak açıklasa da Enflasyon Araştırma Grubu gerçek oranın yüzde 49,87 olduğunu saptıyor. Bu arada dolar kuru rekor üstüne rekor kırarak 10 TL'yi geçti. İşçi ve emekçiler maaşlarını maalesef dolarla alamadıkları içindir ki ücretleri, dolayısıyla alım gücü yerlerde sürünüyor. SGK verilerine göre bu ülkede kayıtlı çalışanların yarısının talim ettiği asgari ücret, 11 aylık dönemde 100 dolar eriyerek, 383 dolardan 283 dolara geriledi...

"Dört kişilik bir ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapılması gereken aylık gıda harcaması tutarı yani Açlık Sınırı 3 bin lirayı, gıdanın yanı sıra giyim, kira, elektrik, su, yakıt, ulaşım, eğitim, sağlık vb. için yapılması zorunlu toplam aylık harcama miktarı olan Yoksulluk Sınırı 10 bin lirayı aştığı koşullarda, resmi rakamlara göre dahi milyonlarca işçi 2.825 TL ile geçinmek zorunda bırakıldı.

"Bu yılki asgari ücret görüşmeleri ise Aralık ayında gerçekleşecek. Hükümet ve sermaye cephesi toplumsal hoşnutsuzluğun ve biriken öfkenin farkında olmalı ki hiç bir dönemde tanık olmadığımız

ğımız bir biçimde asgari ücret üzerinden erkenden tartışmalara başlandı. Hükümet ve sermaye cephesi yüksek zamlar yapılacağına dair algı operasyonuna girişmiş durumdadır. Enflasyonun durumu ortadayken, temel tüketim maddeleri her gün zamlanırken, ücretlere yapılacak zammın işçilerin emekçilerin cebine girmeden pula döneceği açıktır.

"BU DÜZEN BÖYLE GİTMEZ"

"Pandemi dönemi bizlere bir kez daha gösterdi ki o masadan işçiler ve emekçiler lehine bir sonuç çıkmayacak. Pandemi koşullarını fırsata çeviren AKP iktidarı patronlara bu süreçte istediği her şeyi verdi. İşçiler, emekçiler ise yoksulluğa, sefalete ve açlığa terk edildi. Milyonlarca emekçi pandemi koşullarında çalışmak zorunda bırakılırken AKP iktidarı sermayedarların çıkarı için devletin tüm imkânlarını kullandı. Siyasi iktidarını korumak adına son olarak Irak-Suriye Tezkeresiyle dışarda savaş ve saldırganlığı artıran, emperyalist efendilerine hizmette sınır tanımayan AKP, tüm bu kanlı planlarının faturasını da emekçiye ödetiyor, bir yandan da ırkçılığı tırmandırarak halkları birbirine kırdırmayı sürdürüyor.

"Şunu iyi bilmeliyiz ki vergilerle, düşük ücretlerle krizin faturasını işçi ve emekçilere kesenler, KHK saldırısıyla kamu emekçilerini işsizlikle terbiye etmeye çalışanlar, mücadele eden emekçileri sürgünlerle yıldırma çalışanlar, eğitim ve barınma temel bir hak iken öğrenci gençliği sorunlarıyla baş başa bırakanlar ve bu saldırıları sadece konuşmakla yetinenler 2022 yılı için geçerli olacak asgari ücreti belirleyecekler.

"Bizler aşağıda imzası olan ilerici-devrimci, emek örgütleri olarak bu düzen böyle gitmez dedik! Milyonlarca işçinin yaşamını ilgilendiren asgari ücreti ne iktidarın ne de işçiden kopmuş sendika ağalarının kararına bırakmamak için, emekçilerin insanca ve onurlu

bir yaşam talebini mücadele ile gerçek kılmak için yan yana geldik. Bu mücadeleyi büyütme adına yaklaşık bir aydır İzmir'de bulunan ilerici-devrimci güçlere, sendikalara, emekten yana tüm kurumlarla görüştük, toplantılar örgütledik ve çağrılar yaptık. Çağrımızı bir kez daha yineliyoruz.

"Gelin, asgari ücret görüşmeleri başlarken bu oyunu bozalım.

"Gelin, sermayenin ve onun gerici iktidarının saldırılarına karşı gücümüzü birleştirelim.

"Gelin, emeğin ayaklar altına alındığı, bir avuç asalağın şatafat içinde yaşarken bizlerin sefalete sürüklendiği bu dönemde emeğin gücünü dost düşmana gösterelim.

"Gelin, taleplerimizle alanlarda olalım, emeğimize ve geleceğimize hep birlikte sahip çıkalım.

"12 Aralık Pazar günü, saat 14.00'da Bornova Meydanında düzenleyeceğimiz İnsanca ve Onurlu bir yaşam için 'İşçi Emekçi Buluşması' tüm işçi ve emekçileri, ilerici-devrimci kurumları, emekten yana tüm kurum ve kuruluşları, sendikaları ve kitle örgütlerini davet ediyoruz"

Deklarasyon açıklamasında talepler şu şekilde sıralandı:

"Asgari değil insanca bir yaşam istiyoruz,

Sendikalaşmak haktır engellenemez, Kod 29 kaldırılmalı,

Sınırsız söz, basın ve toplantı özgürlüğü,

Sendikalaşmanın önündeki tüm engeller kaldırılmalı."

Eylemi örgütleyen kurumlar:

Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu, Birleşik İşçi Kurultayı, Devrimci Tekstil İşçileri Sendikası, Ekmek ve Onur, Dostluk ve Dayanışma Derneği, Ezilenlerin Sosyalist Partisi, Ege İşçi Birliği, Kaldıraç, Köz, Partizan, Sosyalist Kadın Hareketi, Toplumsal Özgürlük Partisi

KIZIL BAYRAK / İZMİR

Ekim Devrimi, kadınların kurtuluşu ve sosyalizm

S. Soysal

Rusya'da 104 yıl önce gerçekleşen sosyalist devrim, emperyalist kapitalist zinciri önemli bir halkasından kırdı ve yeni bir dünyanın kapılarını açtı. Ömrü çok kısa süren Paris Komünü sayılmazsa, dünyanın geniş bir coğrafyasında iktidar ilk kez işçi sınıfı ve yoksul köylülük tarafından ele geçirildi. Bu büyük tarihsel olay, aynı zamanda proleter devrimler çağına kapılarını açtı. Büyük Sosyalist Ekim Devrimi, ardından beklenen dünya devrimi gerçekleşmemiş olmasına rağmen, batıda işçi sınıfına, doğuda ezilen halklara umut ve esin kaynağı oldu.

Sovyet iktidarı, emperyalist kapitalizmin çok yönlü kuşatmaları ve içine doğduğu özgün koşulların sonucu olarak bürokratikleşip yozlaşarak yıkıldı. Fakat bu, Ekim Devrimi'nin işçi ve emekçi kitlelerin, özellikle de kadınların kurtuluşu için muazzam önemini ortadan kaldırmıyor.

YASAL HAKLARDAN ÇOK DAHA FAZLASI!

Yaşanan çok yönlü sorunlara rağmen, sosyalizmin inşa süreci, işçi sınıfı ve emekçi kitlelerde köklü değişimlere yol açtı. Sovyet iktidarı, işçi sınıfı ve emekçiler için olduğu kadar kadınların eşitliği ve özgürlüğü için de çok önemli adımlar attı. Devrimin hemen akabinde çıkartılan barış ve toprak kararları, savaşın emekçiler üzerindeki yıkımına ve yoksul köylülüğün sömürüsüne karşı atılan tarihi adımlardır. Yoksul emekçi kadınların yaşamını da doğrudan etkileyen bu kararların ardından, ikinci sınıf görülen kadınların konumunu değiştirmeye, kadınların tam hak eşitliğini sağlamaya dönük yasal adımlar atıldı.

Ocak 1918 tarihinde çıkarılan "Emekçi ve Sömürülen Halkın Hakları" deklarasyonunun ardından, 1918 yılında çıkarılan Medeni Kanun ile kadınların da temel hakları güvenceye alındı. Bu düzenlemeler ile, aile reisinin otoritesine son verildi. Kilise evliliği ve imam nikahı geçersiz sayıldı. Evlilikte gönüllü birliklik esas alındı ve kadınlara boşanma hakkı tanındı. Soyadı zorunluluğunun yanı sıra, evlilik ve evlilik dışı çocuklar ayrımı da ortadan kaldırıldı. Kadınlara kürtaj hakkı getirildi. Toplumun temel öznelere olmalarının gereği olarak kadınlara oy hakkı tanındı. Eşit işe eşit ücret, 8 saatlik iş günü, kadın emeğinin korunmasına,

anne ve çocuk sağlığının güvence altına alınmasına dönük düzenlemeler de bu dönemde gerçekleştirildi.

Lenin'in deyişiyle, "Hiçbir devlet ve hiçbir demokratik yasama, Sovyet iktidarının kurulmasının hemen ilk aylarında, kadın için yaptıklarının yarısını bile yapmamıştır."

Sovyet iktidarının kadınlara yönelik politikaları, yasal haklar verilmesi sınırlarında ele alınamaz. Atılan tüm adımlarda, kadınların özgürleşmesi, özneleşmesi ve bunun için toplumsal yaşama katılması hedeflenir.

Kadınların kitlesel bir şekilde üretime katılmaları ile birlikte, bir yandan kadınların kültürel düzeyini geliştirecek eğitimler ve kampanyalar gerçekleştirilir. Öbür yandan kadınların üzerinde temel bir yük olan ev ekonomisinin temel görevleri olarak tanımlanan ev işleri, çocuk bakımı vs. toplumsallaştırılır. Çocuk yuvaları, kreşler, ortak yemekhaneler, çamaşırhanalar yaygın bir şekilde açılır. İlerleyen süreçte devlet yönetiminde de kadınlar özel bir tutarlar. Yeni bir dünyanın kurulması, kadınıyla erkeğiyle yeni bir insanın yaratılması mücadelesi ile bir arada ilerler.

KADIN KİTLELERİNİN ÖRGÜTLENMESİNDE PARTİNİN ROLÜ

Ekim Devrimi sonrasında, kadınların özgürleşmesi doğrultusundaki politikalar, devrim öncesinde Bolşevik Parti'nin kadınlara yönelik çalışmalarından bağımsız değildir. Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi daha 1903'te gerçekleşen 2. Kongresi'nde kadın işçiler arasındaki çalışmaların adımlarını atmıştır. Bolşevikler, sonraki dönemlerde de kadın işçiler arasında sistematik çalışmalar yürütmüşler, kadın işçilerin içinde yer aldığı grev ve direnişlerde bizzat rol oynamışlardır. Kadınlar için sistematik olarak çıkarılan yayınlar da kadın işçilerin mücadele süreçlerine ve partiye kazanılmasında özel bir rol oynamıştır. 1917'ye geldiğinde gerçekleşen grev ve direnişlerde kadın işçilerin tuttuğu yerin, aynı zamanda özel bir çabanın ürünü olduğunu söylemek gerekir. Nitekim Şubat Devrimi'nin fitilini kadın işçilerin eyleminin ateşlemesi ise hiç de tesadüf değildir.

Kadın kitlelerinin halen çok küçük bir kısmını örgütlemiş bulunan partinin, kadınlara dönük çalışması, devrimin ardından da devam eder. Kadın kitlelerini eğitmek, örgütlemek, aynı zamanda par-

tiye kazanmak için sistemli çalışmalar yürütme ihtiyacı ile Bolşevik Partiye bağlı olarak "Jenotyel"ler (Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin kadınlar arasındaki çalışma kolları) kurulur. Devrimin ateşi içinde pişmiş kadın komünistlerin bizzat sorumluluk üstlendiği Jenotyel'ler, partiden bağımsız olmamakla birlikte, kadınlara yönelik çalışmada inisiyatif sahibi olarak hareket eder. Jenotyel çalışmaları başta kadın kitlelerinin geriliği olmak üzere pek çok engelle karşılaşır. Çok yönlü mücadele ihtiyacını Lenin şu sözlerle ifade eder: "Eski efendi bakış açısını en son, en ince köküne kadar kurutmalıyız, partide ve kitleler içinde..."

Jenotyel'ler, partinin desteği, kadınların gücü ve enerjisiyle çok şey başarır. Karşılaştıkları zorluklar karşısında yaratıcı yol ve yöntemlerle kısa zaman dilimi içinde geniş kadın kitlelerini etraflarında toparlarlar. Kadınların eğitilmesi, bilinçlendirilmesi ve toplumsal kurumlaşmaların hayata geçmesi ve örgütlenmesi bizzat Jenotyelerin sorumluluğu dahilindedir. Doğu toplumlarında köleden farksız olan kadınlar arasında ise Jenotyeler, ödenen pek çok bedele rağmen, muazzam bir çalışma yürütürler. Farklı araç ve yöntemler

kullanarak yürütülen sosyalist propagan-
da ile bu coğrafyada gericiğin etkisinin
kırılmasında özel bir rol oynarlar.

Özetle, Rusya'da kadınların devrimci
enerjisi, devrimin gerçekleşmesinde özel
bir rol oynadığı gibi, devrim sonrasında
da Parti'nin kadınlar içindeki çalışmaları
nda belirleyici bir yer tutar.

SOSYALİZM, KADININ ÖZGÜRLEŞMESİNİN ÖN KOŞULLARINI YARATIR...

Tarihsel olarak kadının ezilmişliği,
özel mülkiyet düzeninin ortaya çıkması-
na dayanır. Bu maddi zeminin ortadan
kaldırılması, kadının özgürleşmesinin ko-
şullarını da yaratmaktadır. Tüm sömürü
düzenlerinde hakim olan ve kapitalizme
devredilen, binlerce yıllık köklü gelenek-
lerden beslenen ataerki yapı, ancak çok
yönlü mücadele ile ortadan kaldırılabilir.

Sosyalizm, sınıfsız topluma geçiş aş-
masıdır ve Sovyet iktidarı da özel mülki-
yet düzenine vurulmuş darbe ile kadının
kurtuluşunun ön koşullarını yaratmıştır.
Tüm toplumun eşitliğini ve özgürlüğünü
savunan bir iktidarın gücüyle, kadınlar
aleyhindeki eşitsizliğe, ikincil konuma
büyük bir neşter vurulmuştur. Sovyet
iktidarının, burjuva düzenlerinin gerçek-
leştirmediği yasal adımları çok kısa bir
zaman diliminde atması da bunun en so-
mut kanıtlarından biridir.

Kapitalizm, kadını üretimin içine çe-
kerek özgürleşmesinin adımlarını atmak-
la beraber, kadınlar, sömürü çarkının dış-
lileri arasında, ev işleri ve çocuk bakımı
sorumluluğunu devam ettirmek zorun-
da kalmışlardır. Sovyet iktidarında, özel
mülkiyetin kaldırılması çerçevesindeki
adımlarla beraber, kadınların toplumsal
yaşama katılması, üretim ve devlet yöne-
timinde aktif rol alması için, ev içi köleli-
ğinin kaldırılması, bu sorunun toplumsal
kurumlaşmalar yoluyla çözülmesine dö-
nük çabalar çok önemli bir deneyim ola-
rak yaşanmıştır.

Kapitalizmin üretim ilişkilerinden
beslenen ataerkinin ortadan kaldırılma-
sı, kadınların özgürlüğü için çok yönlü
mücadelenin, beraberinde de kadınıyla
erkeğiyle yeni insanın yaratılması müca-
delesinin parçasıdır. Sovyet iktidarında
bu mücadele kesintiye uğramakla birlik-
te, kısa zaman diliminde atılan muazzam
adımlar bile izlenmesi gereken yolu gös-
termektedir.

Sonuç olarak, kadınların kaderi, sos-
yalizmin kaderinden bağımsız değildir.
Kadınların eşitliği ve özgürlüğü, toplu-
mun özgürlüğünün parçasıdır. Büyük
Sosyalist Ekim Devrimi, kadınların eşitliği
ve özgürlüğü açısından muazzam önem-
de bir tarihsel olaydır ve bizlere bıraktığı
deneyimlerle yolumuza ışık tutmaya de-
vam etmektedir.

25 Kasım eylem ve etkinlikleri

AVCILAR

İşçi-Emekçi Kadın Komisyonları Av-
cılar'da 25 Kasım eylemi gerçekleştirdi.
Eylemde "Hayatlarımızdan, haklarımız-
dan, geleceğimizden vazgeçmiyoruz!"
pankartı açıldı. "İşyerinde baskıya, sö-
mürüye, mobbinge geçit yok!", "Tacize,
tecavüze, istismara geçit yok!", "Yaş-
mak için sosyalizm!", "Kadının kurtuluşu
devrimde, sosyalizmde!", "Kadına yöne-
lik şiddete hayır!", "Güvenceli çalışmak
istiyoruz!" şiarlı dövizler taşındı.

Eylem boyunca yapılan ajitasyon
konuşmalarında işçi, emekçi kadınlar
şiddet üreten sömürü düzenine karşı
mücadeleye çağrıldı.

İşçi-Emekçi Kadın Komisyonları adı-
na okunan basın metninde 25 Kasım'ın
bir mücadele günü olduğu vurgulandı.
Dominik Cumhuriyeti'nde Trujillo Dik-
tatorluğu'ne karşı Mirabel Kardeşler'in
verdiği mücadele anlatıldı. Açıklamada
tıpkı Trujillo Diktatorluğu'nda olduğu
gibi tek adam rejiminin de bulduğu her
fırsatta mücadele eden kadınları hedefe
çaktığı, kadın düşmanı politikaları haya-
ta geçirdiği teşhir edildi. İstanbul Sözleş-
mesi'nin iptali, 5. Yargı Paketi örnekleri
verildi.

Çilem Doğan'a 15 yıl hapis cezası
verilmesi, buna karşılık 6284'le Kayyım
rektör Naci İnci'nin korunması teşhir
edildi. Açıklamada işçi, emekçi kadın-
ların pandemi sürecinde karşı karşıya
kaldıkları saldırılar anlatıldı. Açıklamada
şunlar vurgulandı:

"Baskı, sömürü politikalarını kabul
etmiyoruz. Kadına yönelik şiddete, ka-
dın cinayetlerine, tacize, mobbinge kar-
şı mücadele etmekten vazgeçmiyoruz.
Nasıl İstanbul Sözleşmesi'nin iptaline
karşı haftalarca meydanlarda, sokak-
larda olduysak şimdi de hayatlarımız,
haklarımız, geleceğimiz için mücadele
etmeye devam ediyoruz."

Açıklama direnişçi kadın işçilerin
yolunda mücadele etme çağrısı yapıldı,
"Hayatın yarısı olan bizler kavganın da
yarısı olalım!" denilerek sonlandırıldı.

SARIGAZI

"Evde, işte, sokakta şiddete kar-
şı mücadeleyi büyütürüz!" şiarıyla bir
araya gelen ilerici-devrimci kurumlar
25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı

Uluslararası Mücadele Günü yaklaşıp-
ken basın açıklaması gerçekleştirdi.

"Evde, işte, sokakta şiddete karşı
mücadeleyi büyütüyoruz!" denilen açık-
lamada şunlar ifade edildi:

"Haklı olan her şey için savaşmaya
devam edeceğiz" diyen Maria, 'Kolları
kavuşturmaktansa mücadeleyi büyü-
teceğiz' diyen Minevra, 'Bu sisteme karşı
savaşmaktan vazgeçmeyen' Patria Mi-
rabel. Üç kız kardeş. Dominik Cumhu-
riyeti'nde diktatörlüğe karşı mücade-
le eden Kelebekler. 25 Kasım 1960'da
diktatörlüğün askeri güçleri tarafından
tecavüz edilerek katledildiler. Trujillo
diktatörlüğü Mirabel Kardeşleri katle-
delerek mücadeleyi bitireceğini sanmış,
ancak yanılmıştır. Dominik'i saran öfke
diktatörlüğün sonu olmuş ve 25 Kasım
Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslara-
rası Mücadele Günü, Mirabel Kardeşlerin
bıraktığı bir mücadele günü olarak biz-
lere miras kalmıştır.

"25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete
Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nün
ön günlerindeyiz. Evde, sokakta, işyer-
lerinde şiddete, tacize, baskıya uğruyor,
her yeni güne bir kadın cinayeti, çocuk
istismarı haberi ile başlıyoruz. Evde işte
emeğimiz iki kez sömürülüyor, kirli sa-
vaşlarda, göç yollarında ganimet oluyor
tecavüze uğruyoruz."

Açıklamada AKP-MHP iktidarının
gerici, baskıcı politikaları teşhir edildi
ve uygulanmayan yasaların dahi gerici
iktidar tarafından bir gecelik hüküm-
lerle kaldırıldığı anlatıldı. Bu yasalar
kaldırılırken, katillerin-faillerin türlü
gerekçelerle serbest bırakılması teşhir
edildi, pandemi ve krizin ağır faturasını
öncelikle kadınların ödediği anlatıldı, bu
dönemde kadına yönelik şiddetin arttığı

vurgulandı. Açıklama şunlar söylenerek
sonlandırıldı:

"Bu koşullara bizlerin sessiz kalma-
sı, biat etmesi bekleniyor. Baskı, sömü-
rü ve kadın düşmanı politikalara karşı,
evde, işyerinde, sokakta her geçen gün
artan şiddete karşı sessiz kalmayacağız.
Tırpanlanmaya çalışılan haklarımızdan,
gericilikle cendereye alınan gülüşü-
müzden, güvenceli çalışma ve yaşama
hakkımızdan vazgeçmeyeceğiz. Güvenli
hayat, eşit ve özgür bir yaşamı kurma
mücadelemizden geri adım atmayaca-
ğız.

Bunun için haklarımızdan, hayatla-
rımızdan, geleceğimizden, özgürlüğü-
müzden vazgeçmiyoruz, şiddete, sömü-
rüye, savaşa karşı her alanda sesimizi
duyurmak için mücadeleyi büyütüyo-
ruz."

ANKARA

İşçi Emekçi Kadın Komisyonu Anka-
ra'da 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete
Karşı Mücadele Günü kapsamında saat
14.00'te söyleşi düzenledi.

Söyleşide sermaye düzenini kadınlar
üzerindeki baskıları üzerinden tartışma-
lar yürütüldü. Tartışmalarda AKP iktida-
rı sürecinde kadınların üzerindeki baskı-
ların, katliamların, taciz ve tecavüzlerin
daha da arttığı belirtilirken kadınların
örgütlenmesinin önemi üzerine de tar-
tışıldı. Örgütlü bir direniş hattının önemi
ve iktidarın saldırılarının geri püskürtül-
mesi üzerine konuşuldu.

Söyleşi bölümünün ardından Sin-
can'da oluşturulan işçi emekçi korusu
gündeme dair şarkı ve türküler seslen-
dirdi. Etkinlik söylenen türkülerle son-
landırıldı.

Dr. Şivan ve yoldaşlarının katledilişinin 50. Yılı...

“Saitler Olayı”nda

Sait Elçi ve Mehmede Bege Irak Kürdistan’ında bir MİT tezgâhi sonucu öldürülür. Ardından TKDP yönetimindeki iki MİT görevlisi cinayeti Dr. Şivan ve iki yoldaşına yıkmak için kampanya başlatır. Barzani MİT tezgâhının üçüncü ayağı olarak üç devrimciyi tutuklar ve MİT elemanı bu iki KDP yöneticisine sorgulandırır. Üç Kürt devrimcisi, “*Barzani ailesinin tarihinde düşmanlarına dahi yapılmayan*” altı aylık bir işkence sürecinden sonra kurşuna dizilirler. Bu cinayetler Kürt toplumunda “*İki Sait Olayı*” olarak bilinir.

Bu, MİT’in planı çerçevesinde bir adlandırmadır. Amaç gerçeği görüntü ile kamufla etmektir. “*İfade ve itiraf*” başlıklı yazı da bu aynı plan gereğince ortalığa çıkarılmıştır. Irak Kürdistan’ında resmi dosyalarda böyle bir yazı yoktur. Dr. Şivan’ın akrabaları söz konusu yazıyı Almanya’da elde ederler (2005 yılı) ve Mannheim Üniversitesi’ne başvurarak el yazısının Dr. Şivan’a ait olup olmadığını tespit edilmesini isterler. Üniversite Akademik Heyeti Bilirkişi Raporu, el yazısının ve imzanın Dr. Şivan’a ait olmadığı sonucuna varır.

Oysa sözü edilen “*İfade ve itiraf*” başlıklı metin zamanında her şeyin kanıtı olarak sunulmuştur. Sorgulayıcı düşünme imkanlarını ortadan kaldıran bu düzmece belge, operasyonun hedefine ulaşmasında kilit bir rol oynar. Dişkek kampındaki herkes olaya böylece inandırılır. Bunun dışında bir mahkeme, yüzleştirme ya da başka herhangi bir kanıt yoktur. O sıralar kampta kalan otuz beş kişiden yalnızca Necmettin Büyükkaya anlatılanları kuşkuyla karşılar. Ama kampta henüz yeni olduğu için kuşkuğunu dışı vuramaz. Kürt dünyası, Kürt feodallerinin anlattıkları ile kampta kalanların anlatımlarını veri alır. Buna Kemal Burkay, Musa Anter, Naci Kutlay ve C. Yıldırım gibi Kürt aydınları da dahildir.

Kürt çevrelerinin bu kadar kolay ikna olmalarının gerisinde, Şivan’ın yoldaşları olarak tanınan Ömer Çetin, Osman Aydın ve Nazmi Balkaş ile Kuzey’de gerilla savaşı başlatma hazırlıklarına karşı çıkan ve bu nedenle T’deKDP ile bağı kesilen, Avrupa’ya gitmek istediğinde Dr. Şivan’dan gerekli yardımı görmeyen Dr. Faik Savaş’ın telkinlerinin özel bir etkisi vardır. Dr. Faik Savaş’ın bu tutumunda kişisel nedenler de rol oynar. Avrupa’ya

geçişine yardımcı olunmaması, Dr. Şivan’a tepki duymasının bir nedenidir. Asıl kişisel neden ise Abdullatif Savaş’ın Elçi ve Bege ile birlikte öldürülmüş olmasıdır. Abdullatif Savaş Dr. Faik Savaş’ın akrabasıdır ve söylenene göre ailevi bir ziyaret nedeniyle Irak Kürdistanı’ndadır. Abdullatif Savaş politik nedenlerle değil bir tanık olarak ortadan kaldırılmıştır. Hışyar (Dr. Faik Savaş) Dr. Şivan’ın bunu yaptığına inandırılmıştır. Kuzey’e devrimci müdahale için Dr. Şivan’la birlikte Güney’e geçen Faik Savaş’ın anlatımları Kemal Burkay gibi sayısız Kürt ileri geleni için sorgusuz sualsiz kabul edilmesi gereken bilgiler işlevi görür. Dr. Faik Savaş hatalı davrandığını ancak 1974 yılında Berlin’de Necmettin Büyükkaya’nın uyarıları üzerine kabul eder, özür diler ama iş isten geçmiştir.

İTİRAFÇILAR SUSTULAR

Bu olayı en kestirme yoldan Ömer Çetin, Osman Aydın ve Nazmi Balkaş ifşa edebilirlerdi. Fakat sonraki gelişmeler ve 12 Eylül sürecinin yarattığı açıklıklar, Ömer Çetin, Osman Aydın ve Nazmi Balkaş üçlüsünün teslim alındıklarını ve itirafçılaştırıldıklarını gösteriyor. Tüm belirlenimler üçlünün ömür boyu susmaları karşılığında bağışlandıklarına işaret ediyor.

Osman Aydın daha sürecin başında Necmettin Büyükkaya’nın sorgulayıcı tutumunu sorun ederek, “o varsa ben

yokum” der ve sürecin dışına çıkar. Muhtemelen tehlikeyi sezer ve böylece kendisini sorgulamanın dışına atar.

Nazmi Balkaş (Soro) sürecin bütün bilgisine hakimdir. Konuyu araştıranlardan yazar Hüseyin Akar, Soro’yla konuya ilişkin bir görüşme yapar. Soro, “*Ne Şivan’ın ne de T’de KDP’nin, ne de bir başkasının Said Elçi aleyhinde bir kararı yok, varsa altında benim, Ömer Çetin’in imzası mutlaka var. Göstersinler her cezaya razıyım. Böyle bir karardan söz edenler, söyleyenler, şerefsizlik ediyor*” diye yakınır. Akar “*İtiraf ve ifade*” yazısından söz ederince de “*niye sen doktorun el yazısı tanımıyor musun?*” diye çıkışır. Bunun üzerine Akar “*o halde bu söylemi imzala ver*” deyince, Soro “*Hüseyin, çocuklarım var anla beni*” diye cevap verir. (Hüseyin Akar 38- Sait Kırmızıtoprak, *huseyinakar.com*). H. Akar bu görüşmeyi bu içerikle deşifre ettikten sonra karşı bir açıklama yapılmaz, yazılanlar tekzip edilmez.

Konuyla ilgili araştırma yapan Yaşar Karadoğan, Hüseyin Akar ve Selahattin Ali Arik vb. yazarların ortaya çıkarttıkları, suskunluktan öte bir itirafçılaştırma olayı ile karşı karşıya olduğunu gösteriyor. Yaşar Karadoğan, *Kürtlerin Türk İstihbaratı ile İmtihanı* adlı kitabında Nazmi Balkaş’ı şöyle anlatıyor:

“*Soro lakaplı Nazmi Balkaş merhum Dr. Sait Kırmızıtoprak’ın T-KDP’sinde ikinci adamdı. (...) Necmettin Büyükkaya’nın ‘Kalemimden Sayfalar’ında Nazmi Bal-*

kaş’ın Ortadoğu’daki seyahatlerine ilişkin epeyi bilgi var. Ziya Avcı’nın ‘Biranin û Şahidiyan hınek Bûyeran’da Nazmi Balkaş’ın Dr. Şivan sonrası Türkiye’ye geliş gidişleri ve örgütlenme çalışmalarına da bayağı yer verilmiş. İki kez de Lice’de belediye başkanlığı yaptı. 1982 yılında gözüaltına alındığı zaman verdiği 7 sayfalık ifadede anlattığına göre kendisi ‘Bilindiği gibi üzerimde 136 82 seri nolu telefon numarası çıktı. Bu numara devlet adına siyasi faaliyetleri yetkililere bildirmek için bu telefonu gerektiğinde kullandım, Orhan ismindeki yetkiliye cevap veriyordum, bu yetkili tarafından bana verilen kod ise Nedim. 1974 tarihinden sonra bu şahısla siyasi durumlar hakkında verilen görevleri yaptık, bunları açıklamak istemiyorum’ diyor.” (s.7)

Nazmi Balkaş’ın 8 Nisan 1982 tarihli bu ifadesi ortaya çıktığında birçok kişi şaşırır. Şaşırınlardan biri de Kemal Burkay’dır ve hala Balkaş’ın 1974 yılında kendisiyle yaptığı görüşmede kendisine KDP başkanlığını önermesi MİT’in bilgisi dahilinde miydi, değil miydi? diye sorabiliyor. Bunu Balkaş’ın 1982 yılındaki ifadesinde “*verilen görevleri yaptık, bunları açıklamak istemiyorum*” dediğini bildiği halde söylüyor.

Aynı ifadede Balkaş başka şeyler de anlatıyor. Mesela Lice’den bağımsız belediye başkan adayı olduğunda ‘MSP ve AP’ ile temasları olduğunu ve MSP’li İskan Bakanı Recai Kutay’ın kendisini

görüntü ve gerçek

Baki Duman

vilayete götürdüğünü söylüyor ve şöyle devam ediyor: “Ve vali beyin ısrarı üzerine seçime gireceksin ve bizim partiden aday olacaksın dediler. Lice’nin birçok sorunları bulunmakta idi. Recai beye anlatım, bana eğer sen bizim partiden aday olursan bütün sorunlarını çözeriz dediler. O zaman ben sizin partiye şimdilik giremem, çünkü MSP yalnız başına Lice’de seçimi kazanamaz. AP ile birlikte belki seçimi kazanırız dedim. Ben onun için bağımsız aday olarak seçime girdim.” (İfade zabıt varakası, s.4) (Yaşar Karadoğan/Kürtlerin Türk İstihbaratıyla İmtihanı! - Kovara Bîr, kovarabir.com)

Balkaş sağ partilerle bu kadar içli dışlı iken, “Rızgari, Özgürlük Yolu, DDKD, İGD örgütleri gelip ille bize başkan ol” dediler demesi kendi uydurması değilse eğer, söz konusu grupların o günkü durumlarına bir gösterge sayılmalıdır.

ÖMER ÇETİN’İN İHANETİ

Ölümüne dek suskun kalmak koşuluyla teslim alınan öteki kişi Ömer Çetin’dir. Kendisi Dr. Şivan’la aynı günlerde tutuklanır. Ama o bir ağa çocuğudur. Kürt feodalleri kendi aralarında anlaşılır. Ömür boyu susması karşısında canı bağışlanır.

Fakat sonradan ortaya çıkan bazı kanıtlar, onun da Soro gibi MİT tarafından teslim alınıp çalıştırıldığını gösteriyor. Sol gruplara düşmanca davranışlarının gerisinde bu görevlendirme olsa gerek.

12 Eylül cuntasına karşı Kürt grupları arasında birliği engelleyen Ömer Çetin’dir. Gerekçesi de 12 Eylül generallerinin faşist olmadığı ve 12 Eylül cuntasının da faşist bir cunta olmadığıdır. KİP’in birinci adamı olduğu halde 12 Eylül’de gidip kendisi teslim olur. Kemal Burkay durumu anılarında şöyle anlatıyor:

“Ömer Çetin de neye güvenmişse, gidip kendi ayağıyla teslim olmuştu. Söylendiğine göre bu işe aracılık eden birileri, ‘Ömer bey gelip başvursun, korkacak bir şey yok, ifadesini alıp bırakacaklar,’ demiş ...

“Ancak, verilen güvenceye karşılık hemencecik bırakmamışlar. Duruma tanık olanların verdiği bilgilere göre, Ömer işkence görmemiş. Bir odaya alıp önüne bir tomar kağıt koymuşlar. O da oturup kuzu kuzu yazmış, polise hayli bilgi vermiş. Çetin’in ifadesi avukatlar tarafından yurt dışına çıkarılmıştı ve ayrışmadan

sonra M. Cıwan tarafından bilgi için bana da verildi.

“Bu ifadelerde Çetin, MK üyeleri, bölge komiteleri ve örgütün silahları hakkında sayfalar dolusu bilgi veriyor ve şöyle diyordu:

‘Devrimciler babamı öldürdüler, bu yüzden ben devrimcilikten soğudum, daha o zaman bırakmak istedim; ama arkadaşlar yakamı bırakmadılar. Kürtler devlet kuramazlar, ancak eşkıyalık yapabilirler!..’

“Ama ilginçtir, Çetin, bu yüzden az bir cezayla sıyırıp, kısa süre yatıp dışarı çıktıktan sonra da çevresindekiler hiçbir şey olmamış gibi davrandılar. Yurtsever geçinen birçokları için de, bu davranış sorun olmadı!

“Bu tür olaylara baktıkça şaşırıp kalırım: Bizim ülkemizde bazı değerler nasıl da aşınmış...”

(Anılar, Cilt II, s.225)

Nazmi Balkaş’ın MİT ispiyoncusu, Ömer Çetin’in teslim alınmış bir kişilik olduğunu bilen ve Dr. Faik Savaş’ın düşman ve intikamcı bir ruhali içinde olduğuna tanık olan Burkay, “Bizim ülkemizde bazı değerler nasıl da aşınmış...” diye soruyor ama bunca açıklık ve kanıtlardan sonra, hala da zamanında Saitler Olayı’nda hatalı tutumlar alındı demiyor, diyemiyor. 1973’te yaptığı açıklamayı aynen koruyor. MİT elemanlarının anlattıklarını veri kabul ediyor ama Necmettin Büyükkaya’nın sunduğu belgelere bir kez bile değinme ihtiyacı duymuyor. Oysa Necmet-

tin Büyükkaya hiçbir tartışmaya ihtiyaç bırakmayacak kaynaklardan bilgi veriyor.

NECMETTİN BÜYÜKKAYA’NIN ÇABALARI

Dişkek kampında Barzanicilerin üç devrimciyi tutuklama, işkence etme ve kurşunlama gerekçelerine başından itibaren kuşkuyla yaklaşan tek kişi, partiye olaydan çok kısa süre önce üye olan Necmettin Büyükkaya’dır. Nitekim kuşkuları büyüyor ve önce Nazmi Balkaş, ardından 1975-77 döneminde de bizzat Ömer Çetin ve Osman Aydın şahsında bir sorgulamaya dönüşüyor. Nazmi Balkaş’la daha Suriye olduğu günlerde ilişkileri kopan Necmettin Büyükkaya’nın Kuzey’e döndükten sonra önce Osman Aydın’la, sonra da Ömer Çetin ile yolları ayrılıyor. Necmettin’in en büyük hatası, bu aynı dönemde olayın üstüne gitmemesi oluyor. Talabani önderliğinde sürdürülen savaşta üstlendiği görevin buna zaman bırakmadığını mektuplarında belirtmiş olması, tutumunu hiçbir biçimde mazur göstermiyor.

Necmettin Büyükkaya belgeler ve kanıtlarıyla konuşuyor. Irak KDP yöneticilerinden Mahmut Osman’la yaptığı görüşmenin notları her türlü açıklığı sağlıyor. Dr. Mahmut Osman, o zaman hapishanede Dr. Şivan’ı ziyaret etmek istediğini ama buna izin verilmediğini, Türk istihbarat görevlilerinin hapishaneye kolayca girip çıktıklarını, oysa örneğin Brusku’nun

eşi Esmâ’nın, tüm çabalara rağmen eşile bir kez bile görüştürülmediğini anlatıyor.

Büyükkaya 3 Temmuz 1974 günü Berlin’de Dr. Faik Savaş (Hışyar) ile görüştüğünü, bu görüşmede Şivan’ın İdris Barzani aracılığıyla Mustafa Barzani’ye yazdığı bir mektubun fotokopisini okuduğunu belirtiyor. **Kalemimden Sayfalar** kitabında yer alan bu mektupta Dr. Şivan, “aylardan beri bir beton mezarda zincirlere vurulu olarak ölümle pençeşektiklerini söylüyor. Hiç olmazsa muhakeme edilmelerini talep ediyor. Haklarında gerçeğe dayanmayan dedikoduları duymuş olduklarına dikkatlerini çekiyor. Fakat fırsat verirlerse bu iddiaların yalan olduğunu her an ispata hazır olduğunu belirtiyor.” (Necmettin Büyükkaya, **Kalemimden Sayfalar**, s.241-242)

İKDP yetkilisi Dr. Mahmut Osman da şunları söylüyor:

“Mahkeme etmediler. Ancak merkez komitesine birşey getirip sundular ki güya mahkeme etmişler. Bazı şeyleri de Şivan’ın ağzından aktarmış gibi yapmışlardı. Çünkü daha evel Şivan’ın yazılarını çok iyi bildiğim için bunlar doğru değildi. Sonra Şivan’ı öldürmeye götürdüklerinde kendisi bağırarak ‘neden yargılama yapmadınız?’ diye sordu. Gerçekte onların günahı yok idi.” (Necmettin Büyükkaya’dan aktaran Selahattin Ali Arik, **Dr. Şivan-Sait Elçi-Süleyman Muini ve Kürt Trajedisi**, 1960-1975, s.499)

Dervişe Şado ve Şerafettin Elçi’nin

iddialarına bakılırsa, Elçi ve Bege, Dr. Şivan'ın emriyle öldürüldüler. Oysa tetikçi Tilki Selim diye adlandırılan Mehmet Emin Özbay, ilk verdiği ifadede, vur emrinin Barzani KDP'sinden geldiğini açıklar. Dervişe Şado ile yaptığı görüşmenin ardından ifadesini değiştirir ve emri Dr. Şivan'ın verdiği söyler. Tilki Selim Dervişe Şado'nun yakın akrabasıdır ve işlediği bir cinayet nedeniyle, Irak Kürdistan'ına bizzat Dervişe Şado tarafından yerleştirilmiştir.

Tilki Selim 1974 affıyla geri döner ve tutuklanarak Erzurum Cezaevi'ne konulur. 1978 yılında Erzurum'da tutuklanan DDKD üyesi Siddık Boğa ve Selahattin Güler, Tilki Selim'in kaldığı cezaevinde aynı koşu konulur. Siddık Boğa burada Tilki Selim'den konuyla ilgili önemli bilgiler öğrenir.

7 Eylül 2014 tarihli Yüksekova gazetesinin haberine göre:

"23 Ağustos 2014 günü Av. Ruşen Arslan, Selahattin Ali Arik ve Ercan Sarısaltuk'un da hazır buldukları ve görümlü olarak kaydettikleri Siddık Boğa ile yapılan görüşmede, anılan dönemde Tilki Selim'in kendisine iki kişinin getirildiğini ve bunların karakolda tutulmasının söylendiğini, bir süre sonra ise IKDP Zaho Komitesi'nden gelen bir emir ile söz konusu bu iki kişiyi infaz ettiklerini, daha sonra ise bu iki kişinin Sait Elçi ve Mehmedê Begê olduğunu öğrendiğini ve bu öldürme olayının Dr. Şivan ve arkadaşlarına mal edildiğini söyler. Ancak bu konuda Dr. Şivan ve arkadaşlarının bir alakasının olmadığını, bu konuda onların 'suçsuz ve günahsız' olduklarını, kendisine öldürme emrinin ise Zaho IKDP Komitesi tarafından verildiğini itiraf eder."

Siddık Boğa cezaevinden çıkarken, Tilki Selim bu ve başka konularda kendisinde bazı bilgiler olduğunu, bunun için kendisiyle irtibatı kesmemelerini ister.

Siddık Boğa, Tilki Selim'in söylediklerini ve istemini Ömer Çetin'in başında bulunduğu KİP'e iletir. Görünürde örgüt bunu önemser ama bir girişimde bulunmaz.

YARATILAN ALGI ZİNCİRİNE TAKILAN APE MUSA

Kürt bilgilerinden Ape Musa da kurulan tuzağı fark etmeyenlerden biridir. Ya da belki de yapılan hatanın vahametini çok önemsememiştir. Zira son görüşmelerinde Hüseyin Akar'a kitabının yeni baskısında bir açıklama ile durumu düzeltceğini söylemekle birlikte, hiçbir adım atmadığı anlaşılıyor.

Ape Musa'nın ilk bilgi kaynağı karanlı bir kişidir. Bunu Nazmi Balkaş da ifade eder. Anter'in gösterdiği naiflikte Ömer Çetin gibilerinin her şeyin üstünü örten tutumlarının da önemli bir etkisi

var. Anılarında, olayın henüz Barzani'ye intikal etmediği bir aşamada ve kendisi Diyarbakır askeri hapishanesinde iken, Elçi'nin eşinin birkaç kez ziyaretine gelecek Elçi'nin akıbetini sorduğunu belirten Anter, şöyle devam eder:

"[Ona] Bir şey bilmediğimi söyledim. Gerçekten de o sırada bir şey bilmiyordum. Bir MİT sorgusunda, Diyarbakır MİT Başkanı Hava Albay Faik de benden aynı şeyi sordu. Bilmediğimi söyleyince, kendisinin bana anlatacağını söyledi. Bana, 'Teşkilatımız gidip Elçi ile Bege'nin mezarlarını açtı ve fotoğraflarını çekti' dedi. Sonradan bilmiyorum, MİT mi Irak'ta yaydı, yoksa başka kişiler mi söyledi, olay Barzani'ye intikal etti."

(Hatıralarım 1-2, Avesta yayınları s.209)

Henüz hiç kimsenin ne olduğunu bilmediği bir olayın MİT tarafından bu kadar somut anlatılıyor olmasının Anter gibi biri için uyarıcı olması gerekirdi ama yazık ki olmadığı görülüyor. Anter gibi Kürt aydınları, Kürt feodallerinin "komünizme karşı şeriat" çağrılarına ve MİT Diyarbakır başkanının itiraf gibi ifadelerine az buçuk irdeleyici yaklaşabilselerdi, "İki Sait Olayı" diye sunulan senaryonun saçmalığını fark ederlerdi. Yapılanın, 12 Mart cuntasının '71 devrimci hareketi gibi Kuzey Kürdistan'ın '70 devrimci çıkışı' imha etme operasyonu olduğunu görmeleri zor olmazdı.

Böyleleri bir kez de komplonun baş görevlilerinden Dervişe Şado ve Şerafettin Elçi'nin devlet tarafından nasıl ödüllendirildiklerine, Barzani'nin Dervişe Şado'ya niçin ödül verdiğine ve Şerafettin Elçi'nin her kelimesi komünizme düşmanlık ve sınıf kını kusan konuyla ilgili yazılarına bakabilirlerdi. Şerafettin Elçi'nin provokatif dili, konumu ve yaptıkları, her yönüyle ben bir devlet görevlisim diye bas bas bağıyor çünkü.

Bu bağırtıyı yok sayanlardan biri de Ala Rıgarı şeflerinden İbrahim Güçlü'dür.

Şerafettin Elçi gibi birinin korumalığına soyunarak Güçlü hangi Kürt davasını savunuyor, bunu bilemeyiz. Ama Sait Elçi'yi yüceltmeye çalışırken Kürt özgürlük davasının değerlerini yere serdiği kesindir.

İbrahim Güçlü'nün Hüseyin Akar'ın "İki Uçlu Yaşam" ve Necmettin Büyükkaya'nın Kalemimden Sayfalar kitaplarının yayınlanmasından sonra gösterdiği tahammülsüzlük gerçekten düşündürücüdür. Eski yazısını bir açıklama ile yayınlayan Güçlü'nün kullandığı dil ve hitap şekli neredeyse Şerafettin Elçi ile aynıdır. Elçi'nin makamında babası yaşındaki Hüseyin Akar'ı düelloya davet edecek kadar nezaketten yoksun Güçlü'ye göre "EN TEHLİKELİ TEZ: 'Sait Elçi ve arkadaşlarının, Dr. Şivan ve arkadaşlarının öldürülmesi, ondan sonra da Dr. Şivan ve arkadaşlarının idam edilmeleri, her ne olursa olsun Türk Sömürgeci Devletinin bir operasyonudur demek' en tehlikeli bir tez ve yaklaşımdır." (Netewe, 2 Haziran 2020)

Peki neden? Güçlü'ye göre bunu diyenler Dr. Şivan'ın Türk devletinin adamı olduğunu söylemiş olurlar da ondan. Tersine, söylenmek istenen, Güçlü'nün "Başkan" diye hitap ettiği Av. Şerafettin Elçi'nin Türk devletinin adamı olduğudur. Hüseyin Akar'ın anlatımından anlaşılıyor ki, Güçlü babası yaşındaki birine karşı kaba güç gösterme eğilimi yerine onu sakince dinlemeyi seçseydi, Akar ona bunun niye böyle olduğunu açıklıkla anlattı. Kürt halkının devrimci davasının en katıksız önder ve teorisyenlerinden biri için kullandığı Şerafettin Elçi ağzı, onca küfür ve hakaret sahibinin kişiliği konusunda açık bir fikir veriyor.

Ala Rızgari söz konusu olunca, insan Güçlü'den hiç değilse Hatice Yaşar gibi dürüst ve devrimcilere saygılı davranmasını bekliyor.

ÖTEKİ TANIKLIKLAR

Kendi de zamanın Kürt aydınlarından biri olan ve ideolojik planda Dr. Şivan'a ta-

ban taban zıt düşünceler savunan Mehmet Ali Aslan, olaydan sonra Mustafa Barzani'nin sağ kolu olarak bilinen, onun dış ilişkilerini yürüten Xebat gazetesinin başyazarı Dara Tevfik ile Paris'te görüştüğünü ve onun kendisine, "Mustafa Barzani, Türkiye'yi rahatsız edecek hareketlerden kaçınıyor ve bu gibi hareketlere müsamaha göstermiyor. Bu, onun temel politikasıdır. Dr. Sait ve arkadaşlarının Türkiye'de karışıklık yaratacak, Türkiye'yi rahatsız edecek bir hazırlıkları vardı" dediğini yazıyor (<https://mehmetaliaslan.com/2013/06/07/taf-gazetesine-gonderilen-duzeltme-yazilari>).

Bir başka tanık, dönemin Barzani KDP'si yöneticilerinden Dr. Mahmut Osman'dır: "Şivan ve arkadaşlarının tutuklu bulunduğu cezaevi oğlu Mesut'un emrinde idi. Birkaç kez Şivan'ı görmek istedim, ancak bırakmadılar... Barzani'nin gayesi ABD'yi memnun etmekte, biz komünistleri toprağımızda yaşatmıyoruz mesajını vermektir." (Hüseyin Akar'ın İki Uçlu Yaşam kitabından aktaran Salahattin Ali Arik, Dr. Şivan, Sait Elçi, Süleyman Muini ve Kürt Trajedisi 1960-1975, sayfa 506).

Kemal Burkay da devrimcilere karşı önyargılarını bir yana bıraktığında oldukça isabetli tespitlerde bulunabiliyor:

"Kanımca KDP yönetimi kendi bölgesinde KDP'den habersiz ve onu güç durumda bırakacak olan, Kuzey'de partizan savaşı başlatma girişiminden dolayı Şivan ve arkadaşlarını cezalandırdı, kamplarını da dağıttı." (Anılar Belgeler, Cilt: I, s.376)

Tartışmayı ortadan kaldıracak anahar cümleleri, Burkay'ın yukarıdaki sözleri kadar, Barzani'nin başdanışmanlarından Dara Tevfik ile IKDP yöneticisi Dr. Mahmut Osman kurmuş bulunuyorlar: "Türkiye'yi rahatsız edecek bir hazırlık vardı" ve "Barzani'nin gayesi ABD'yi memnun etmekte, biz komünistleri toprağımızda yaşatmıyoruz mesajını vermektir."

Olay basitçe budur!

Polonya-Belarus sınırında emperyalist gaddarlık

Aylardan beridir Belarus ile Avrupa Birliği üyesi Polonya sınırında ağır bir insanlık trajedisi yaşanıyor. NATO ve Batılı emperyalistlerin Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da sergilediği barbarlığın sonucu olarak yerlerini yurtlarını terk etmek zorunda kalan çaresiz insanlar, başta Almanya olmak üzere Batı Avrupa ülkelerine geçmek için Polonya sınırına akıyor. Polonya, AB'yi sınırlarını kararlı bir şekilde korumaya çağırıyor. Polonya Başbakanı Mateusz Morawiecki "Eğer şimdi binlerce göçmeni uzak tutamazsak, yakında Avrupa'ya yüz binlerce, milyonlarca insan gelecek." sözleriyle şeflerini uyarıyor. "Her gece ve her gün binlerce kişi denemesine rağmen, pek kimse geçmiyor." diye "başarısıyla" övünüyor. Aralarında kadın ve çocukların da bulunduğu binlerce mülteci, sınır bölgesindeki ormanlarda ve bataklıklarda yiyecek, içecek, barınma ve tıbbi bakımdan yoksun yaşıyor. Dondurucu soğukta birçoğunun çadırı ve battaniyesi bile yok.

Şimdiye kadar en az on kişinin soğuktan ve açlıktan öldüğü koşullar düşünüldüğünde gerçek sayının çok daha yüksek olması kuvvetle muhtemeldir. Polonya hükümeti olağanüstü hal ilan edip, mülteci yardım kuruluşlarının ve avukatların alana girmesini yasaklayarak, mültecilerin korkunç durumu hakkındaki çok az bilginin dahi kamuoyuna ulaşmasını engelleme yoluna gitmektedir. Buna rağmen ormanda veya nehirlerde çok sayıda mülteci cesedinin görüldüğü, bölgenin sakinlerince ve kimi gazetecilerle söylenmektedir. Sınırdaki yaşanan dehşet tablosu ise Nazi kamplarındaki vahşetle kıyaslanıyor. Çin'e, Rusya'ya ve diğer rakiplerine saldırdıklarında başvurmayı pek sevindikleri o "Batılı değerlerin" nasıl yerlerde süründüğü insanlık tarafından dehşetle izleniyor. "Batılı değerlerin" üzerindeki cila kaldırıldığında, emperyalist acımasızlığın gerçeği, Polonya sınırındaki trajik tablo üzerinden de yansıyor.

Avrupalı emperyalist şefler ve onların müttefikleri Belarus ve Rusya'yı Avrupa Birliği'ne ve ABD'ye karşı bir "hibrit saldırı" düzenlemekle ve NATO sınırlarını istikrarsızlaştırmakla, bunun için de mültecileri silah olarak kullanmakla suçluyorlar. İddia ettikleri "hibrit saldırısını" "bölge için en büyük güvenlik riski" olarak nitelendiriyorlar. Neden oldukları

mülteci dramının, AB'nin istikrar ve güvenliği için bir tehdit oluşturduğunu iddia edebiliyorlar. Bu bahanelerle Polonya-Belarus sınırına on binlerce asker ve güvenlik gücü yerleştirmiş bulunuyorlar. Mülteciler üzerinden ileri sürülen bu "kıyamet" propagandasının gerisinde aynı zamanda NATO ve AB'nin, Rusya'ya karşı sistematik olarak sürdürdüğü kuşatmayı devam ettirme gerçeği de vardır. Şimdi de mülteciler kullanılarak Belarus ve Rusya üzerindeki baskıyı artırmak istiyorlar. Rusya ve Belarus ise Polonya sınır muhafızlarını mültecilere karşı insanlık dışı davranışlar sergilemek gerçeğiyle ve Polonya'yla birlikte AB'yi de mülteci krizinin sorumluluğunu taşımakla suçlamaktadır.

ABD de Polonya sınırındaki mülteci krizi nedeniyle Belarus'a yönelik yeni yaptırımlar açıkladı. Minsk'teki "insanlık dışı" eylemler karşısındaki cezai tedbirlerin, AB'li ortaklarıyla birlikte hazırlanacağını duyurdu. Dışişleri Bakanı Price, Lukaşenko liderliğinin "demokrasi, insan hakları ve uluslararası normlara yönelik sürekli saldırılarından" sorumlu tutulması gerektiğini de belirtti. Price, "Savunmasız insanları kalpsizce istismar etmelerini ve zorlamalarını ve sınırlardan yasadışı mülteci akışına yönelik

insanlık dışı desteği kınıyoruz." derken aslında tamı tamına kendi ülkesini de anlatmış oldu. Çünkü onun ülkesinin, yani ABD'nin tarihi, savunmasız insanları kalpsizce istismar etme, katletme ve yer kürenin hemen her bir köşesini insanlarla birlikte kana ve ateşe boğma tarihidir

YAŞANAN İNSANLIK TRAJEDİSİNİN SORUMLULUĞU EMPERYALİSTLERE AİTTİR

Polonya ve Beyaz Rusya arasındaki sınırda mültecilerin yaşadığı korkunç acılarının tüm sorumluluğu Polonya hükümetinin yanı sıra, ABD ve AB'ye aittir. ABD, NATO ve AB'li emperyalistler, yürüttükleri savaş ve saldırganlıklarla, kışkırtıp destekledikleri iç savaş ve boğazlaşmalarla, yağma ve talanla yıkıma uğrattıkları ülke halklarının yaşamını cehenneme çevirdiler. Milyonlarcasını katledip on milyonlarcasını yurtlarından koparıp, açlığa, konutsuzluğa, sağlık hizmetlerinden yoksunluğa mahkum ettiler. Bu barbarlığı sergileyenler ve on yıllar boyunca Doğu ve Batı Berlin arasındaki "utanç duvarı" üzerine sosyalizmi karalama yoluna gidenler, şimdi kendi sınırlarını ölüme ve açlığa terk ettikleri insanlardan korumak için neredeyse dünyanın

her yerinde kilometrelerce uzunluğunda aşılamayan tel örgüler, beton ve çelikten "utanç duvarları" örüyor, sınırlara ordularını yığıyorlar.

Emperyalist müdahalelerin ve izledikleri rejim değişikliği politikasının doğrudan sonucu olarak harabeye çevirdikleri Irak, Suriye, Libya, Yemen ve diğer savaş bölgelerinden kaçarak sınıra yığılan binlerce mülteciye karşı "terörist" suçlaması da dahil olmak üzere mide bulandırıcı bir karalama kampanyası yürütüyorlar. Varşova, Berlin ve Brüksel'den yapılan açıklamalara ve yürütülen kara propagandaya bakılınca, sanki bataklık ormanlık alanda yiyecek, barınak, temiz su ve tıbbi yardım olmadan, dondurucu soğukta aralarında hamile olanlar da dahil kadın, çocuk ve hasta insanların bulunduğu sınırda haftalardır mahsur kalan çaresiz insanlar değil de Avrupa'yı kuşatan bir barbarlar ordusu hakkında konuşuluyor. Konuşmanın da ötesinde, AB ve Polonya hükümeti mültecilere acımasız bir zalimlikle davranıyor.

Bunun yanı sıra mülteci sorununu kendi iç politikalarında bir araç olarak kullanmaktan da hiç vazgeçmiyorlar. Avrupa metropollerinde büyüyen yoksulluğun, artan işsizlik ve sosyal sorunların, derinleşen sosyal uçurumun emekçilerin

de yarattığı hoşnutsuzluk ve tepkinin kendilerine yönelmesini “mülteci sorunu” kalkınıyla engellemek istiyorlar. Emperyalist burjuvazi, bu çerçevede göçmenleri, milliyetçiliği ve yabancı düşmanlığını körüklemenin imkanına çevirecek, toplumda alttan alta biriken öfkeyi yabancılara ve mültecilere yönlendirme çabasını eksik etmiyor. Göçmenleri “Avrupa için en büyük güvenlik riski” olarak nitelendirmeleri de bunun bir ürünüdür.

MÜLTECI SORUNU AĞIRLAŞARAK DEVAM EDECEK

Polonya ve Belarus arasındaki sınırda mahsur kalan mültecilerin durumu giderek daha dramatik hale geliyor. *Cenevre Mülteci Sözleşmesi* ve *Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi* kapsamındaki uluslararası yükümlülükler rağmen, Polonya makamları mültecilerin sığınma başvurularını kabul etmeyi bile reddediyor. Böylece mülteciler temel haklarından mahrum bırakılıyor, yasadışı şekilde geri gönderiliyor, insanlık dışı muameleyle maruz bırakılıyor, açlığa, dondurucu soğuğa ve barınaksızlığa, sağlık imkanlarından yoksunluğa terk edilerek ölüme itiliyorlar. Polonyalı yetkililerin mültecilere yönelik bu barbar politikası, Avrupa Birliği’nin ve ABD’nin tam desteğine sahip. Çünkü, AB kendisini “mültecilerin işgalinden”, Belarus ve Rus “saldırganlığı”ndan korumaya adanmış durumda

Polonya-Belarus sınırında, Yunanistan ve Türkiye kamplarında, Hırvatistan-Bosna sınırında, Afrika ülkelerinden gelen göçmenlerin yaşadığı Kanarya Adaları’nda, Avrupa merkezlerinde, Yemen, Suriye ve daha nice ülkelerdeki kamplarda kapatıldıkları derme çatma barakalarda ve çadırlarda adeta hayvan muamelesi gören mülteciler, üstüne üstlük ırkçı saldırılara uğruyorlar. Kamplarda içler acısı bir yaşam sürdüren mülteciler barınma, beslenme, sağlık ve eğitim imkanlarından da yoksun bırakılıyorlar. Yaşananlar AB göç politikasının insanlık düşmanı karakterini sergiliyor.

Emperyalist savaşların, sosyal ve toplumsal yıkımların, yoksulluk ve açlığın, gelinen aşamada iklim değişikliğinin de neden olduğu ve 21. yüzyılın en temel sosyal felaketlerinden biri kabul edilen göçmenlik ve mültecilik sorunu, ağırlaştırarak devam edecektir. Emperyalistler ve işbirlikçilerin, düzenledikleri zirvelerde doğrudan sebep oldukları soruna çözüm ona çözüm bulmak arayışındadırlar. Kapalı kapılar ardında on milyonların yaşamı üzerine tiksindirici pazarlıklar yapanların bu soruna nasıl bir çözüm düşündüklerinin ibretlik örneği, Polonya-Belarus sınırında yaşanan içler acısı tablo üzerinden yeterli açıklıkta görülmektedir.

Kapitalizm savaş demektir

Bugünün dünyasında savaş, kapitalizmin karakteristik bir ürünüdür. Kapitalist ekonomik sistem rekabet ilkesine dayanır. En azami kâr elde etmek için mümkün olan “en iyi” yola başvurur. Sömürü ve sömürüye dayalı genişleme kapitalizmin doğasında vardır. Kendi kârını yükseltmek, kaynaklara erişimi güvence altına almak ve bunların sömürülmesini sağlamak için askeri yöntemlere başvurulması ve zorun kullanılması, kapitalist işleyişin bir sonucudur. Bulut nasıl ki yağmurla yüklü ise, kapitalizm de savaşı taşır kendi içinde.

Günümüzde savaş, askeri araçlarla kârın maksimize edilmesinden başka bir şey değildir. Savaş dahil her şey, ekonomik çıkarların tereddütsüzce uygulanmasına tabi kılınır. Hammaddelerin ve doğal zenginlik kaynaklarının fethi kampanyaları, tabiri caizse klasik savaşın nedenlerini oluştururdu. Günümüzde de bu değişmiş değil. Hammaddeler çeşitlilik kazanmıştır sadece. Enerji ve su kaynaklarının yanı sıra petrol, ayrıca elektronik cihazların ve elektrikle çalışan arabaların üretiminde ve kullanımında gerekli olan nadir hammaddeler “modern savaşların” merkezinde yer almaktadır.

Nereden bakılırsa bakılsın, hemen hemen tüm savaşlar, iç savaşlar, vekalet savaşları, bölgesel savaşlar ve silahlı çatışmalar hammadde ve doğal zenginlik kaynakları sebebi ile yürütülmektedir. ABD’nin Irak’a savaş açmasının nedeni, hiç bulunamayan “kitle imha silahları” değildi elbette. Bunun bir uydurma olduğu, Irak talan edildikten sonra, iddia sahipleri tarafından zaten itiraf edildi. Irak’ın, Suudi Arabistan’dan sonra dün-

yanın en büyük petrol rezervlerine sahip olması, emperyalistlerin “fetih” kampanyalarına maruz kalmasına neden olmuştu. Birinci ve İkinci Körfez Savaşları ile yürütülen “fetih” bugün hala bitmiş değil. Fransa ve Rusya’nın Irak petrolerinden “faydalanmasını” sindiremeyen ABD ve İngiltere Körfez’deki kanlı savaş için fetva vermişlerdi.

Ancak enerji kaynakları için savaşmaya hazır olan sadece ABD değil. “Enerji güvenliği” NATO’nun stratejik ve yeniden düzenlenmesinin bir parçası olarak kendini dayatıyor. Avrupa Birliği de (AB) enerji kaynakları “mücadelesine” hazırlıklı olmak çerçevesinde kendi konumunu güçlendirmek için güçlerini yeniden konumlandırıyor. AB, çıkarlarını güvenceye almak için, “Gerekirse askeri olarak hareket edebilmeliyiz” demekte ve yeniden silahlanmayı teşvik etmektedir. AB’nin, “Enerji ve ulaşım yollarının güvence altına alınması için gerekli önlemlerin alınmasından kaçınılmayacaktır” türünden açıklamaları veya AB’nin en az 60 bin kişilik bir “acil durum kuvveti” geliştirme planı savaş hazırlığından başka bir anlam taşımıyor. AB, “enerji ve enerji yolları güvenliği için” gelecekteki çatışmalara hazırlanıyor.

Savaş ve iç savaşın sürdüğü bazı ülkelerde her zaman büyük zenginlik kaynaklarının olması gerekmiyor. Bir ülke jeo-stratejik olarak önemli bir konuma sahip olduğu için de silahlı çatışmaların merkezinde yer alabiliyor. Buna, enerji geçiş güzergahı olarak Ukrayna örnek verilebilir. Afrika’daki çatışmaların çoğu da buna örnek verilebilir. Ayrıca sözde “etnik savaşlar”, çoğu zaman emperyalist

güçlerin hammadde kaynakları ve nüfuz alanları üzerindeki vekalet savaşlarından başka bir şey değildir. Örneğin, ABD ve Fransa’nın dolaylı karşı taraflar olduğu ve milyonlarca insanın ölümüne yol açan Ruanda’da durum buydu.

ÖZELLEŞTİRME SALDIRISI OLARAK SAVAŞLAR VE SAVAŞLARIN ÖZELLEŞTİRİLMESİ

Kapitalist sermayenin esas amacı sürekli kendine yeni pazarlar açmaktır. Bu safhada “küresel kalkınma”, gerekirse savaş da dahil her yola başvurulacak, özelleştirme “uyumlu” rejimlerin kurulmasını zorunlu kılar. Bu yolla Yugoslavya parçalandı. Bombaların yardımıyla “uyumlu hükümetler” kuruldu. Bu hükümetler aracılığı ile özelleştirme furçasına gidildi. “Uyumlu” hükümetler aracılığı ile Balkanlar bomba yağdıran tarafların şirketlerinin yağmasına açıldı.

Öte yandan savaşlar ve iç savaşlar giderek daha fazla özel güvenlik şirketleri ile anılmaktadır. Irak’ta, Libya’da, Yemen’de, Sudan’da adından söz ettiren emperyalist savaşların özel savaşçıları, sermayenin yeni kolluk güçleri olarak sürekli büyütülüyorlar. Her geçen gün daha fazla özel güvenlik şirketi “savaş hizmetleri” sunuyor.

Bu özel savaş sektörünün sadece 2006 yılında en az 200 milyar dolarlık ciro yaptığı ve en az 1,5 milyon kişiye “istihdam” sağladığı biliniyor. Çağımızın “karanlık orduları” olarak nitelenen paralı askerlerin kullanımı dünya genelinde giderek artıyor. BM’nin verileri bu sektörün her yıl en az yüzde 10 oranında arttığına ve her

yıl dünya genelindeki paralı asker ciro-sunun yaklaşık 250 milyar euroyu bulduğuna işaret ediyor. Dünyada paralı askerler için en fazla para harcayan ülkelerin başında ABD geliyor. ABD her yıl özel güvenlik şirketlerine 140 milyar dolar ödüyor.

Bir endüstri olarak savaşın özelleştirilmesi, her zamankinden daha büyük bir özel sektörün doğrudan savaştan yararlanması, beslenmesi ve dolayısıyla silahlı çatışmaların sürdürülmesinde ekonomik çıkarı olması anlamına gelir. Bu bağlamda muazzam bir endüstri olan savaş, sürdürülebilirliği için de savaşa ihtiyaç duyuyor ve savaş "ekmek kapısı" olarak "sürekli savaş" olarak karşımıza çıkıyor.

SAVAŞLA KRİZİ AŞMANIN KRİZİ

Sermaye, savaşa ekonomik kriz dönemlerinde tıkanıklığı aşmanın bir yolu olarak da başvurur. Bu dönemlerde siyasetle silah endüstrisi iç içe geçer. Tarih böyle örneklerle doludur. 1930'ların ekonomik krizinde silah endüstrisi ve büyük tekeller Nazilerin "muzaffer" ilerlemesini destekledi ve dünya çapında büyük bir felakete yol açtılar. ABD'yi Büyük Buhran'dan çıkararak da büyük felakete yol açan Nazi Almanyası karşısında silahlanması oldu.

Birinci ve İkinci Dünya savaşları insanlık için elbette ki büyük ve yıkıcı sonuçları oldu. Her iki savaş, milyonlarca insanın ölümüne neden oldu. Ancak kapitalizm, bu savaşlar sonrası da savaşı yapamadı. Ruanda'da bir milyondan fazla insan öldürüldü. Keza Suriye'de öldürülen insan sayısı da milyonlarla ifade ediliyor. Irak, Yemen, Filistin ve daha nice çatışmalarda süren savaş, iç savaş, vekalet savaşları ve silahlı çatışmalarda her gün binlerce insan öldürülüyor.

Bugün Arap Yarımadası'ndan Afrika Kıtası'na, Asya'dan Latin Amerika'ya kadar her yerde "Beyaz Adam"ın çıkarları uğruna süren savaşlar, iç savaşlar ve vekalet savaşları mevcut.

Bütün yaşanmışlıklar ve yaşananlar bize bulutların yağmurla yüklü olduğu gerçeği kadar, kapitalizmin savaşla yüklü olduğunu gösteriyor ve "Kapitalizm savaş demektir" gerçeğine işaret ediyor. Kapitalizm savaş demekse, barış ancak kapitalizm aşılarak mümkün olacaktır.

Sosyalizm kısa ömrüne ve tüm kusurağlarına rağmen, barışın mümkün olduğunu gösterdi. O güne kadar "etnik" nedenlerle birbirini boğazlayan halklar, barış içinde bir arada yaşamının örneğini sergilediler.

İnsanlık ya barbarlık içinde yok olacak ya da sosyalizm mücadelesini yükseltecek. Bugüne kadarki deneyimler, başka bir seçeneğin olmadığını yeterli açıklıkta göstermiş bulunuyor.

Karadeniz'de emperyalist provokasyon ve saldırganlık

D. Meriç

Emperyalist hegemonyası tartışmalı hale gelen ABD; Avrupa Birliği ve NATO ile birlikte Asya-Pasifik'te Çin'e, Karadeniz'de ise Rusya'ya karşı provokasyon ve saldırganlık siyasetini günden güne tırmandırıyor. NATO daha önce verdiği güvencelere rağmen, Rusya'yı hızla kuşatıyor. Ki daha önce AB'nin etkin desteğini arkasına alan ABD, eski Sovyetler Birliği ülkelerinde güdümlü uşak rejimler kurmak üzere 2003'te Gürcistan, 2010'da Kırgızistan, 2004 ve 2014'te Ukrayna'da bir dizi darbeyi organize etmişti.

ABD dış politikasının onlarca yıl baş mimarlarından biri olan Zbigniew Brzezinski, 1997'de, Avrupa ile Asya'yı kapsayan Avrasya'nın önemini şöyle özetlemişti: *"Avrasya artık belirleyici jeopolitik satranç tahtası işlevi görürken, bir politikayı Avrupa için diğerini Asya için biçimlendirmek artık yeterli değil. Avrasya kara parçasındaki güç dağılımının ne olacağı, Amerika'nın küresel üstünlüğü ve tarihsel mirası için belirleyici bir öneme sahip olacaktır. Dengesiz bir Avrasya'daki acil görev, hiçbir devletin veya devletler kombinasyonunun ABD'yi defetme veya hatta belirleyici rolünü azaltma kabiliyetine sahip olmamasını sağlamaktır. Avrasya'daki Karadeniz bölgesi, Avrupa'yı, enerji zengini Kafkasya'yı ve Ortadoğu'yu birbirine bağladığı için özellikle jeostratejik öneme sahiptir."*

Pentagon, 2018'de ABD'nin artık yeniden "büyük güç çatışması"na odaklandığını açıkça ilan etmişti. Bu, nükleer silahlı Rusya ve Çin'e karşı savaşa hazırlanmak demektir. Doğu Avrupa ve Karadeniz bölgesi, bu hazırlıkların merkezinde yer almaktadır. ABD ordusu tarafından finanse edilen RAND Corporation'ın 2019 tarihli bir belgesinde, Rusya'yı kendi sınırlarında askeri olarak "aşırı zorlamaya" zorlayan bir strateji özetlenmişti. Bu stratejinin amacı, Putin rejimini ekonomik ve siyasi olarak zayıflatırken, ABD'nin ana stratejik rakibi Çin'e daha doğrudan odaklanmasını sağlamaktır. Doğu Ukrayna'daki askeri çatışma, bu stratejinin önemli ayaklarından birisidir. Söz konusu belgede, *"Ukrayna ordusu zaten Donbass bölgesinde Rusya'ya kan kaybettiriyor. Daha fazla ABD askeri teçhizatı ve takviyesi sağlamak, Rusya'nın çatışmaya doğrudan katılımını ve ödediği bedeli arttırmasına yol açabilir."* de-

niliyordu. ABD'nin bugün izlediği tam da bu stratejidir. ABD, geçtiğimiz yedi yılda, Ukrayna ordusuna yüz milyonlarca dolar harcadı ve ABD'li askeri danışmanlar Ukrayna ordusunun eğitiminde büyük bir rol oynuyorlar.

Karadeniz bölgesi, ABD'nin hem Rusya'ya hem de Çin'e karşı koymayı amaçlayan stratejisinin önemli bir bileşenidir. Washington merkezli Avrupa Politika Analiz Merkezi (CEPA) tarafından yakın zamanda yayımlanan bir raporda şunlar vurgulanıyor: *"Karadeniz bölgesinde artan Rusya ve Çin etkisi, Batı'nın Ortadoğu, Akdeniz ve Güneybatı Asya'daki daha geniş çıkarlarını etkiliyor."* NATO da *"Gürcistan'ı NATO'ya davet etmeye, Ukrayna'yı da hızlı bir şekilde üye yapmaya"* çağırıyor. Raporda ayrıca, Rusya'nın Karadeniz filosunun Kırım açıklarında savunmasız hale getirilmesi, bunun için *"insansız hava araçlarının ve seyir füzelerinin konuşlandırılması, mayın döşeme sistemlerinin getirilmesi"* önerileri yer alıyor.

Ukrayna hükümeti, ABD Başkanı Joe Biden'ın göreve başlamasından birkaç hafta sonra bu provokasyonlarını devreye soktu. Bunlar, Rusya ile NATO güçleri arasında savaş riski doğuran, son derece pervasız provokasyonlardır. Rusya, uzun süredir, eski Doğu Bloku ülkeleri üzerinden ülkesinin kuşatılmasının, ayrıca Ukrayna'nın NATO'ya üye yapılmasının bir kırmızı çizgi olduğu uyarısında bulunuyor. Buna rağmen, NATO, Rusya sınırlarına doğru durmadan genişlemeyi sürdürdü. Polonya, Romanya, Bulgaristan ve Baltık devletleri NATO'ya üye yapıldı. Rusya Savunma Bakanı Sergey Şoygu'nun açıklamasına göre, NATO yıllardır

başta Karadeniz ve Baltık bölgeleri olmak üzere Rusya sınırları boyunca 40.000 asker ve 15.000 parça askeri teçhizat yığı.

Son günlerde ise emperyalistler devletler ve onların hizmetindeki basın "Rus saldırganlığı" olarak yansıttığı haberlerin tersine, bölgedeki gerilimleri durmadan tırmandıran NATO ve arkasında ABD emperyalizmi olan Ukrayna'dır. Son çatışmaları tetikleyen gelişme, Zelenskiy hükümetinin bu senenin mart ayında Kırım'ı "geri alma" stratejisini benimsemesi ve Doğu Ukrayna'da bir saldırı başlatma planları oldu. Bunların her ikisi de Ukrayna'nın Rusya ile topyekûn savaşa hazırlandığını ilan etmeye denkti. Bölgedeki son çatışma, Kiev yönetiminin, Türkiye'den satın aldığı Silahlı İnsansız Hava Araçlarıyla (SİHA) Donbass bölgesini 26 Ekim'de vurması sonucu yaşandı. Türk yapımı TB2 SİHA'ların saldırıda kullanılması Moskova-Ankara hattında da gerilime yol açtı. Kremlin'den söz konusu saldırıya ilk tepki, *"Ukrayna'nın tehlikeli bir oyun oynadığı ve hayal bile edemeyeceği sonuçlara yol açacağı"* şeklinde bir uyarı idi. Ardından Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin Kırım'ı 4 Kasım'da ziyaret etti ve *"Kırım sonsuza dek Rusya'da kalacak"* mesajı verdi.

Bir NATO üyesi olan Türkiye ise Rusya'yı Karadeniz bölgesinde köşeye sıkıştırma amacıyla hızla büyüyen bir askeri ittifakı güçlendirmek için Ukrayna ile mesai yapıyor. 16 Ekim'de İstanbul'da bir araya gelen AKP şefi Erdoğan ile Ukrayna Cumhurbaşkanı Vladimir Zelenskiy, iki ülkenin savunma sanayileri arasında bir "iyi niyet" anlaşmasının yanı sıra "askeri çerçeve" anlaşmasını imzaladılar. Ukrayna'nın hızla Türkiye'nin bölgede önemli

bir müttefiki haline geldiğini açıkça ortaya koyan Erdoğan, "Türkiye, Ukrayna'yı bölgemizde istikrar, güvenlik, barış ve refahın temini için kilit ülke olarak görüyor," dedi. Rusya haricinde, Karadeniz'i çevreleyen her devlet ya NATO üyesi oldu ya da ittifakla yakın iş birliği içinde çalışıyor. NATO, Ukrayna'yı bu yıl Geliştirilmiş Fırsatlar Ortağı olarak tanıdı. Eylül ayında ABD ve İngiltere birlikleri, Alman, Polonyalı ve Litvanyalı danışmanlarla birlikte, Karadeniz'de Ukrayna ile tatbikatlar düzenlediler.

Türkiye ile Ukrayna arasındaki ilişkiler Zelenskiy döneminde çok daha sıkılaştıkça, onun 2019'da cumhurbaşkanı seçilmesinden önce Türkiye, altı Bayraktar TB2 insansız hava aracını (İHA) 69 milyon dolara Ukrayna'ya satmış ve Ukrayna altı tane daha İHA satın almayı kabul etmişti. Geçtiğimiz ay İstanbul'daki zirve yaklaşırken, askeri anlaşmanın bir parçası olarak Ukrayna'nın elli tane daha Türk insansız hava aracı satın alacağı ve hatta Ukrayna'da sadece Türkiye ve Ukrayna'nın ortak müttefiklerine ihraç etmek üzere büyük ölçekli bir montaj fabrikası kurmayı planladığı bilgisi gün ışığına çıktı.

Bölgede emperyalist devletlerin derinleştirdiği sorunları fırsata çeviren NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, yaptığı açıklamada, Ukrayna'nın NATO üyeliği konusunda karar vereceklerini ve Ukrayna'nın "üyelik başvurusu yapma" hakkına sahip olduğunu söyledi. Stoltenberg ve ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken, Brüksel'de Ukrayna Dışişleri Bakanı Dmytro Kuleba ile bir araya geldiler. Aynı zaman dilimi içerisinde, İngiltere Genelkurmay Başkanı Sir Nick Carter'ın, Rusya'yla savaş tehdidi olduğu yönünde açıklama yapması da dikkat çekti. Carter, BBC'ye verdiği demeçte Rusya'nın Doğu Avrupa'da daha büyük bir tehdit haline geldiğini belirterek, "NATO'nun Rusya'yla savaşa hazır olması gerektiğini" söyledi. Ayrıca İngiltere'nin 600 askerden oluşan bir görev gücünü Ukrayna sınırlarına konuşlandırmaya hazır olduğunu belirtti.

ABD-AB-NATO denilen emperyalist şer üçgeni, dünyanın her tarafında olduğu gibi Doğu Avrupa ve Karadeniz'de de sonuçları bölge halkları için çok ağır olacak emperyalist bir savaş için kirli planlar hayata geçiriyorlar. Açıkta finans ettikleri ve darbeler yoluyla işbaşına getirdikleri bölgenin gerici faşist iktidarları aracılığıyla ve Rusya düşmanlığı üzerinden oynanan bu oyunlar, yaşadığımız yüzyılda emperyalistler arası çatışmanın geldiği tehlikeli noktayı ve yıkıcı boyutları göstermesi açısından dikkat çekicidir. Bu gelişmeler, bölge ülkelerindeki sosyal mücadeleleri ve devrimci kaynaşmaları çok daha yakıcı bir ihtiyaç haline getiriyor.

Paris'te kadınlardan kitlesel yürüyüş

Fransız kadın örgütlerinin çağrısıyla 20 Kasım günü Paris'te miting düzenlendi. 20 Kasım 1971'deki kürtaj hakkı için ilk kazanımın 50. yılı ve 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete karşı Uluslararası Mücadele Günü'nün arifesinde on binlerce kadın sokağa çıkıp temel haklarını istedi. Eylem, NousToutes / Biz Hepimiz örgütünün çağrısıyla çok sayıda kadın örgütü birlikte örgütledi.

Eylem politik mesajlarındaki güçlülük ve çeşitlilikle dikkat çekti. "Bizim feminizmimiz antiraciste", "Biz feminist ve antikapitalist" gibi vurguların yanı sıra "Aşk öldürmez", "Seven asla öldürmez" gibi dövizlerde kadın cinayetlerine bir tepki olarak alanda yerini aldı.

İşçi kadınlarsa hazırladıkları dans koreografisiyle emek sömürsü ve üretimdeki kadına yönelik baskıyı işledi. NousToutes alanda şiddete uğrandığında aranacak acil numaralar olan kartvizitler dağıttı.

Eyleme Fransa'daki göçmenlerden de anlamlı bir katılım vardı. Göçmenler esas olarak ülkelerinde süren kadın mücadelesini öne çıkartan pankart ve dövizlerle eyleme katıldılar. Cezayirli son dönem eylemlerde tutuklanan kadın tutsaklara özgürlük çağrısıyla alanda yer alırken Kürt hareketi Paris'te suikaste uğrayan Sakine Cansız, Fidan Doğan, Leyla Söylemez'in fotoğraflarıyla yürüyüşte yerini aldı.

İşçilerin Birliği Halkların Kardeşliği Platformu (Bir-Kar) ve Sosyalist Kadınlar Birliği (SKB) alanda yer aldı.

Kadın örgütleri, LGBTI+lar ve karma kortejlerle hep birlikte kadına yönelik

şiddete karşı tepki gösterildi.

FAŞİST SALDIRILARA GEÇİT YOK

Eylemin sonlarına doğru faşistler yürüyüşe saldırdı. Yaklaşık 20 kişilik faşist bir grup eyleme saldırdı ve eyleme katılanlardan yanıt aldılar. Faşistler kitlenin "Cassez vous/Siz kırıcılarınsınız" sloganları eşliğinde kuşatılmaya başlanınca kaçılmaya başladı.

Kadın örgütlerinin yanı sıra Lutte Ouvriere/ İşçi Mücadelesi, Du Pain et Des Roses/ Ekmek ve Gül, Révolution Permanente/ Sürekli Devrim, NPA/ Yeni antikapitalist parti, PCOF/ Fransız Komünist İşçi Partisi, CNT/ Ulusal İşçi Konfederasyonu (Anarko komünist sendika) eyleme katıldı.

SARI YELEKLİLER EYLEMLERİ

3. YILINDA

Fransa'da Sarı Yelekliler eylemlerinin üçüncü yılında sokaklardaydı. Paris'te Ekonomi Bakanlığı'nın yanındaki meydana toplanan binlerce kişi Victor et Helene Basch Meydanı'na yürüdü. Polis yürüyüş sırasında birçok kez kordon oluşturarak eylemleri engellemeye çalıştı. Polisin saldırdığı eylemde bulunan gönüllü sağlık çalışanları, polisin kullandığı biber gazı nedeniyle yaralanan birçok kişiye tıbbi müdahalede bulundu.

Eylemlerde "Macron istemese de işçilerin onuru ve daha iyi dünya için buradayız" sloganları atıldı. Eylemlerde Macron, Paris Emniyet Müdürü Dider Lallement ve ABD Başkanı Joe Biden ile ilgili karikatürler kullanıldı. Karikatürler

nedeniyle iki kişi gözaltına alındı.

Paris'te yapılan eylemlerin yanı sıra çok sayıda şehirde eylemler yapıldı.

Sarı Yelekler adına Jerome Rodrigues açıklama yaptı ve eylemlerin akaryakıt zamlarına tepki olarak başladığını, bugün akaryakıt fiyatlarının 3 sene öncesine göre yüzde 20 yüksek olduğunu söyledi. Rodrigues, şunları ifade etti: "(3 yıldır) Taleplerimize hiçbir yanıt alamıyoruz. Baskıdan ve şiddetten başka bir şey yok. 3 sene süren (gösteriler) başarısızlık olarak adlandırılmaz. Henüz kazanmadık."

Rodrigues açıklamanın devamında şunları ifade etti: "Cumhurbaşkanı 100 avro veriyor ama biz çalıştığımızın karşılığını almak istiyoruz. Biz para istemiyoruz, bize verilmesi gerekenin verilmesini istiyoruz."

Talepler yerine getirilene kadar gösterilere devam edeceklerini ifade eden Rodrigues, eylemlerde yaşanan polis saldırısına ilişkin şunları dedi: "Şiddet üretiliyor. (Polis) Göstericiler etrafında kordon oluşturuyor. Bu Danıştay tarafından yasaklandı. Bu şekilde şiddet olayları çıkıyor. Hükümet ve Emniyet Müdürlüğü bunu istiyor."

Son eylem boyunca da polis saldırıları ve çatışma eksik olmadı. Eylemciler güzergah boyunca çöp kovalarını devirip ateşe verdiler. Yaralananlara gönüllü sağlıkçılar müdahale etti. "Grève, blocage, Macron, dégage/Grev blokaj Macron defol" sloganını sıklıkla atan eylemciler 3. yıla giriş eylemini 3. sezonun başlangıcı olarak dillendirdiler.

KIZIL BAYRAK / PARIS

Fransa'da sermayeye teşvik, emekçiye zamlı fatura

Fransa Başbakanı Jean Castex geçtiğimiz ayın başından itibaren yaptığı çeşitli açıklamalarda, sermayedarlara yeni teşvikler verileceğini ve enerji sektöründeki fiyat artışlarının kademeli olarak işçi ve emekçilerin sırtına yükleneceğini ilan etmişti. Castex, ekonomik kriz döneminde patronların kazançlarını korumak ve artırmak için hükümetin çaba sarf ettiğini de dile getiriyor. Bu çaba, işçi ve emekçilere yönelik her türlü çirkef söylem ve "algı operasyonlarıyla" hayata geçiriliyor. Başbakan, işçilerin çalışmak istemediği algısını yaratarak, "işgücü kıtlığından" şikâyet edip, sermayedarlar için yeni yatırımlara gidileceğini belirtiyor.

Castex, 1,4 milyar euro civarındaki teşviklerin, "400 saatten az olan 'İstihdam için Operasyonel Hazırlık'tan (POE) faydalanarak, iş arayan kişilere eğitim verebilmeleri için işletmeleri güçlendirme" adı altında yapılacağını duyurdu. Şirketlerin, sözde yetenekleri tam istedikleri gibi olmayan 50 bin işsize formasyon verebilmeleri için, var olan bir uygulamaya 210 milyon euro aktarılacağını ifade etti. Aynı zamanda, "1 genç, 1 çözüm" projesi kapsamında halihazırda uygulanan önlemlerin, "Reşitler için profesyonelleşme kontratı" adı altında işe alım yardımının desteklenmesi ve uzatılmasıyla tamamlanacağını aktardı. Bu yöntem sayesinde patronlar çalışanları asgari ücretin altında bir maaşla çalıştırabilecekler. Bu proje için KOBİ'lere 600 milyon euro değerinde bir ek katkı daha sunulacak. Sermayedarlar için düşünülen bu uygulamalar, emek gücü sömürsünü artırıp, maliyeti daha da düşürmenin önünü açacaktır. Dolayısıyla patronların, kârlarına kâr katmalarına ve kasalarını doldurmalarına yarayacak.

"Gönüllü işsizler" olduğunu iddia eden Castex, "istihdamın iyileşmesini teşvik etme"nin ve çalışmanın "faaliyet-sizlikten daha fazla ve daha iyi bir gelir" sağlayacağını söylüyor. Fakat Araştırma, Etüt ve İstatistik Müdürlüğü'nün verdiği bilgilere göre, boş kontenjan sayısının 264 bin olduğu, bu rakamın son bir sene de %50 yükseldiğini ve A kategorisindeki (hiçbir faaliyette bulunmayan) işsizlerin oranına göre düşük olduğu belirtiliyor. Bugün her 13 işsiz için tek bir boş yer olduğu ifade ediliyor.

Castex ayrıca farklı işkollarına göre

ücret müzakerelerinin açılması çağırısında bulundu. Fakat iğneden ipliğe tüm ihtiyaçlar maddelerine zamların yağdığı, enflasyonun rekor seviyeye ulaştığı, salgının ekstra maliyetler çıkardığı ve işsizliğin alıp başını gittiği bir süreçte, devlet sermayedarlara verilen devasa paralardan emekçilere aktarılacak olan payı belirlemekten kaçındı. Devletin bu işten kendisini sıyırmaya çalışması, patronları ve işçileri karşı karşıya getiriyor. Esasen patronlara istedikleri zammı keyiflerinde belirleme özgürlüğü de tanınmış oluyor.

ENERJİDE ARTIŞLAR

Salgın sonrası normalleşme politikaları, üretimin artmasına ve enerjideki talebin yükselmesine neden oldu. Enerjideki tedarikçiler ihtiyaç olan talebi karşılamak yerine, arzı bilinçli olarak düşük tutup, fiyatların yükselmesine yol açıyorlar.

Bu artışlara karşı TF1 televizyon kanalına çıkıp konuşan Başbakan, "Fransızları fiyat artışlarından korumak" için bir "fiyat zırhı" oluşturacaklarını ve böylelikle elektrikteki fiyat artışını şubat ayında %4'e sabitleyeceklerini söyledi. Gaz artışlarına bakıldığında, 2020 ocağından bu yana %57 oranında zam gerçekleşti ve 1 Ekim için yeni bir zam gündemdedi. Oysa bahsedilen fiyat sabitlemesi, son gelecek zamlarla beraber devreye girecek. Orta hali bir ev halkı için gaz faturaları son bir sene içerisinde toplam 600 euro ek ödeme demektir. Elektrik ve yakıttaki ek %12 zam da dahil edilince, enerjideki fiyat başa çıkılamayacak düzeye ulaşıyor.

Aslında fiyat artışlarına karşı konulan "engel" bir yatıştırma politikasından ibaret. Amaç, gelecek 5 ay için fiyatların sabitlenmesi ve zammı sonraki mevsimsel ucuzluğa yansıtarak bir dengede tutmak. Fakat elektriğe yapılacak zam açıklamalarına karşı yükselen öfke sonucu, yeni fiyat artışı Şubat 2022'ye ertelendi. Devlet tüm fiyatlardaki artışları topluma fatura ederken, %80'i devlete ait Fransa Elektrik (EDF) şirketi, hey yıl rekor kazançlar (2019'da senelik cirosu 71,32 milyar, net kazancı 3,9 milyar euro) elde ederek milyarlarca euroyu kasalarına aktardı, aktarmaya da devam ediyor.

Fransa devleti, yakıtı %60 oranında vergilendirerek kendi kasasına para akışını da sürdürüyor. Eşit olmayan vergilendirmeyle elde edilen yüksek girdiler hiçbir şekilde geri de dağıtılmıyor.

EMEKÇİLERE KIRINTI VE KORKULAN ÖFKE PATLAMASI

Fransa Başbakan'ı, emekçilere verilecek kırıntılar konusuna da açıklık getirdi. Aralık ayından itibaren çalışıp da 2000 euronun altında geliri olan ailelere, yüksek enflasyon nedeniyle 100 euroluk katkı yapılacağını beyan etti. Bu yardımın kaynağı ise KDV'deki ek nakit girişleri olacakmış. Demek oluyor ki emekçiden alınan paralar emekçiye bir lütfmuşçasına kırıntı halinde geri verilecek. Fransa'da KDV oranı, ortalama %20'de seyrediyor. Buna rağmen devlet ne salgının ilk döneminde ne de şimdi bu oranı düşürmeye yanaştı.

Bilindiği gibi üç yıl önce özellikle yakıt-

taki fiyat artışına tepki olarak Sarı Yelekliler hareketi sahneye çıkmıştı. Son gelen zamlarla nedeniyle tekrar sokağa çıkma çağrıları yapıldı. Bunun sermayedarların korkularının nüksetmesine neden olduğu görülüyor. Sermayenin tetikçiliğini yapan yayınlardan biri olan *Figaro*'daki bir yazıda şöyle deniliyor:

"Bu yeniden seferberlik neredeyse tam üç yıl önce günü gününe 'sarı yelekliler' hareketinin ortaya çıkmasından sonra gerçekleşiyor, 2018 sonbaharında. Olayları tetikleyen konu aynı: yakıt fiyatlarının artması."

Pandemi döneminde rekor kârlarından zerrece ödün vermeyen Leclerc, Carrfour veya Casino gibi yakıt satışı da yapan şirketler ise, gelişen öfke karşısında "jest" yapacaklarını duyurmak yoluna gittiler. Ayrıca KDV ve TİPP'e (Petrol Ürünlerinde Yurtiçi Vergisi) işaret ederek toplu sermaye devletine atıldılar.

Devlet yetkilileri, ekim ayının son haftalarında olayların telaşıyla bazı desteklerin masada olduğunu duyurup, peşi sıra açıklamalarla yangının tekrar tutuşmasını önlemeye çalıştılar. Gelişmekte olan öfke karşısında çekinen devlet, hata yapma hakkının olmadığını farkında. Fakat bu son süreçte, toplu ulaşım, hizmet ve eğlence, sanayi, gıda ve enerji sektörlerinde tabandan gelişen grev ve grev hazırlıkları, sermaye devletini zora sokacak sınıfsal çatışmaların habercisi sayılıyor. Fransa'yı çalkantılı ve kavgalı günlerin beklediği, sermaye ile işçi sınıfı arasında da sert çatışmaların kapıda olduğu öngörülüyor.

Paris'te Libya konferansı: Demokrasi ve barış sahtekarlığı

Tunus ve Mısır'da diktatörlerin devrilmesiyle sonuçlanan ve Arap coğrafyasındaki diğer ülkelere de yayılan 2011'deki halk ayaklanmalarını, emperyalistler bölgedeki egemenliklerini güçlendirmenin, dolayısıyla da emperyalist müdahalenin bir dayanağı olarak kullandılar. Başını ABD, Fransa, İngiltere ve İtalya gibi devletlerin çektiği emperyalist haydutlar koalisyonu tarafından Kaddafi'nin devrilmesinin ardından Libya, çeşitli güçler arasında yıllarca süren kanlı çatışmalara sahne oldu. Libya halkı, on yıldır emperyalist-kapitalist güçlerin ve işbirlikçilerin yarattığı çok boyutlu maddi-manevi yıkımın ağır bedelini ödüyor. Hafter ve es-Serrac/Dibeybe gibi güçler ile bunların gerisinde duran emperyalistler ve bölgesel işbirlikçiler arasındaki egemenlik mücadelesi, Libya ve halkına yıllardır görülmemiş acı, ölüm ve yıkım yaşatıyor.

Ülkenin yıllarca süren kanlı boğazlaşmalar içinde tükenmesine sebep olan emperyalist kapitalist güçler, Libya'da güya "demokrasi, güvenlik ve istikrar yönünde bir değişim gerçekleştirme"yi hedefliyorlar. Bu amaçla, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron'un davetlisi olarak çok sayıda devlet ve hükümet başkanı 12 Kasım Cuma günü, Paris'te Libya konulu bir konferans için bir araya geldi. Emperyalist saldırının ve iç savaşın yıkıma uğrattığı ülkede, "barış ve istikrar yolunda önemli bir adım" kabul edilen Libya'daki seçim süreci ve yabancı paralı askerlerin çekilmesi, konferansın temel gündemleri arasında. Zira Kaddafi'nin 2011'de devrilmesinin ardından çok sayıda aktörün dahil olduğu bir iç savaş batağına saplanan petrol zengini Libya'da, cihatçı gruplar, Türk askerleri, Çad, Sudan ve Suriye'den gelen yabancı savaşçıların yanı sıra Rus paralı asker şirketi Wagner'den oluşan 20 bin yabancı güç bulunuyor.

Konferansa, Angela Merkel'in yanı sıra ABD Başkan Yardımcısı Kamala Harris ve İtalya Başbakanı Mario Draghi de katıldı. Libya'nın komşuları Tunus, Ceza-yir, Nijer ve Çad ile diğer ülkeler de davet edildi. Libya'yı geçici Başbakan Abdulhamid Dibeybe ve Cumhurbaşkanlığı Konseyi Başkanı Muhammed Yunus el-Menfi temsil ederken, Fransa, İtalya ve Almanya'nın eş başkanlığını paylaştığı konferansa Birleşmiş Milletler de katıldı. Yu-

nanistan Başbakanı Kiriakos Miçotakis'in ve Kıbrıs Cumhuriyeti'nin davet edilmesi gerekçesiyle Tayyip Erdoğan konferansa katılmadı. Vladimir Putin de salonda yoktu. Her iki ülke de Libya'daki askeri varlığı nedeniyle eleştiriliyor.

"TARİHİ BİR HEDEF" VE "DEMOKRASİNİN GÜVENCESİ" SAYILAN SEÇİMLER

Konferansın ana temalarından biri yaklaşmakta olan parlamento ve cumhurbaşkanlığı seçimleriydi. Alman hükümeti, Birleşmiş Milletler ile birlikte, Libya Siyasi Diyalog Forumu tarafından kabul edilen takvime uygun olarak seçimlerin yapılmasını sağlamak için çalışıyor. Bu bahar, BM arabuluculuğuyla ülkeyi seçime götürmek için bir geçiş hükümeti kuruldu. Cumhurbaşkanlığı seçiminin ilk turu 24 Aralık'ta yapılacak. Ancak devam eden gerilimler ve siyasi çatışmalar nedeniyle seçimlerin gerçekten önümüzdeki birkaç ay içinde yapılıp yapılmayacağı belirsizliğini koruyor.

Libya konferansının sonunda, "Güvenlik, seçimlerin yapılması için bir ön koşuldur" diyen Merkel, bunun için yabancı askerlerin ve orduların çekilmesi

ve bunun sadece kağıt üzerinde olması gerektiğini söyledi ve seçimlerin çok önemli bir rol oynayacağını belirtti. Konferansın ev sahibi Macron ise, bölgenin "istikrarını ve güvenliğini daha fazla tehlikeye atmamak için" özellikle Türkiye ve Rusya'yı birliklerini Libya'dan derhal geri çekmeye çağırdı. Ateşkese rağmen gerilimin devam ettiği Libya'da Macron, "Özgür ve adil seçimlerin yapıldığından emin olmak" istiyor. Yabancı güçlerin çekilmesi bunun başında geliyor. Fakat Türkiye çekilmeye niyetli olmadığından sorunun kaynağına dönüşmüş durumda.

"Barış ve istikrarın sağlanması için" saptanan seçim tarihini tutturmayı "tarihi bir hedef" olarak tanımlayan şefler, ülke içinden veya dışından, Libya'daki seçim sürecini ve siyasi geçişi engellemeye, baltalamaya, manipüle etmeye ve tahrif etmeye teşebbüs edecek kişi ve kuruluşların yaptırımlar ile karşı karşıya kalabileceğine karar verdi. Ülkede Türkiye'nin desteklediği etkili İslamcılar, iktidarı kaybetme korkusuyla seçimleri tanımayacaklarını açıklamışlardı. Libya'daki çatışmanın tarafları da emperyalist kapitalist güçler tarafından desteklenmeye devam ediliyorlar. Dolayısıyla her bir güç odağı,

kendi çıkarları peşinde koşuyor.

TÜRKİYE, YIKIMIN VE AKAN KANIN SORUMLUSUDUR

Önceleri "NATO'nun Libya'da ne işi var?" diye efelenen Erdoğan, çok geçmeden emperyalistlerin kendisine biçtiği taşeronluk rolü üzerinden Libya'ya müdahale eden NATO kuvvetlerinin merkez komutanlığının Türkiye'ye taşınmasına razı geldi. Yayılmacı emellerin yanı sıra enerji kaynaklarının paylaşımında geri kalmamak için Libya'da İhvancı Serrac'ı desteklemek üzere Libya'daki savaşın seyrine etkide bulunacak ölçüde, Suriye'de koruyup kolladığı radikal İslamcı ve şeriatçı gruplardan militan ve silah akışı sağlayan bir güç olarak öne çıktı.

Libya'da akan kanın, yaşanan yıkımın ve çekilen acıların dolaysız sorumlularından biri olan Türk sermaye devleti, Libya halkına karşı suç işlemeyi halen de sürdürmektedir. Türkiye'nin dinci-faşist iktidarı, emperyalizmin hizmetinde, onunla suç ortaklığı yoluyla kendi gerici-yayılmacı hesapları ve çıkarlarını koruma uğruna Libya'da gerilimi tırmandırmak, çıkarlarını korumak istiyor. Cumhurbaşkanlığı sözcüsü Kalın'ın "Yabancı askerlerin Lib-

ya'dan çekilmesini en önemli konu olarak görmenin yanlış olduğuna inanıyoruz" demesi de bundandır. "Libya'daki askeri varlığımız Libya ordusunu eğitime amacı taşıyor" iddiasında bulunan Kalın, "Biz istikrar gücü olarak Libya'ya insanlara yardım etmek için oradayız. Güvenlik açısından önceliğimiz birleşik Libya Ulusal Ordusu'nun kurulmasına yardımcı olmak" dedi.

Erdoğan iktidarının Libya'ya militan, silah ve mühimmat göndermesi, kaostan ve kandan beslenmesi, onun değişmeyen politikası olmaya devam ediyor. Fakat Erdoğan iktidarının krizi giderek derinleşiyor. İçeride olduğu gibi dışarıda da tam bir tıkanma söz konusu. Karadeniz'den Kafkasya'ya, Ortadoğu'dan Kuzey Afrika'ya, Doğu Akdeniz'den Batı dünyası ile ilişkilere kadar bunun yansımaları somut olarak görülüyor. ABD ve Rusya'yı birlikte memnun etmek de artık işe yaramıyor ve Libya'da da yalnızları oynuyor.

EMPERYALİSTLER VE İŞBİRLİKÇİLER "DEMOKRASİ, BARİŞ VE İSTIKRAR" GETİRMEZ

Emperyalistler ve bölgenin gerici rejimleri arasındaki egemenlik ve paylaşım mücadelesi açısından önem taşıyan Libya'da, ABD ve Rusya arasındaki egemenlik mücadelesi, Ortadoğu ve Akdeniz'de askeri üstünlük sağlamayı ve enerji kaynaklarının denetlenmesini hedefliyor. Şimdiye kadar yapılan "ateşkes" ve "barış" çağrılarında rağmen Libya savaşının derinleşerek bugünlere gelmesinin gerisinde de bu gerçek var. Libya halkının "özgürlüğünü güvenceye almak" gerekçelerine dayandırılan saldırganlık ve kirli pazarlıklar, seçimler üzerinden sunulan demokrasi, barış ve istikrar vaatleri, o çok iyi bilinen emperyalist riyakarlığın yeni örnekleridir. Emperyalist haydutlar çetesinin ve işbirlikçi rejimlerin Libya'da güvenceye almak istedikleri şey, başta petrol kaynakları olmak üzere kendi kirli çıkarlarıdır.

Kirli pazarlık ve uzlaşmalardan, keza arzulanan seçim sonuçlarından Libya halkı için "demokrasi, barış ve istikrar" çıkmayacaktır. Ülkeyi paylaşım mücadelesinin bir alanı haline getirip yıkıma ve kan deryasına uğratan, boğazlaşmaları kışkırtan emperyalistlerin ve işbirlikçi rejimlerin girişimleriyle Libya'ya ve halkına ancak yeni felaketler hazırlanabilir. Ülkenin ve Libya halkının geleceği ancak Libya halkı tarafından belirlenebilir. Bu da Libya halkının anti-emperyalist, demokratik, laik ve devrimci bir çizgide mücadele etmesi ile mümkündür. Türkiye'nin devrimcilerine ise Türk sermaye devletinin yayılmacı-saldırgan politikalarına karşı çıkarak mücadeleyi büyütmek sorumluluğu düşmektedir.

"Vardık, varız, var olacağız!"

Yaşamak için sosyalizm!

"Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü" 25 Kasım kadınların her türlü şiddete, eşitsizliğe, yaşamlarını kâbusa çeviren çifte baskı ve sömürüye, ayrımcılığa, savaşa ve militarizme, ırkçılığa ve faşizme karşı sokaklara çıktıkları; öfkelerini, coşkularını, umutlarını, özgürlük ve eşitlik özlemlerini haykırdıkları tarihsel bir gündür.

Tüm dünyada kapitalist devletler Covid-19 salgını ile daha da derinleşen krizin bedelini işçi ve emekçilere ödetiyorlar. Bu yükün en katmerlisi de işçi ve emekçi kadınların omuzlarına biniyor. Ekonomik, sosyal ve siyasal koşulların, her türlü saldırı politikalarının yol açtığı çok boyutlu yıkım, yoksulluk, çok yönlü eşitsizlikler, hak yoksunlukları, baskı ve şiddet kadınların yaşamını adeta cehenneme çeviriyor.

Bugün kadına yönelik şiddet dünyanın dört bir yanında çığ gibi büyümüş, kadın katliamlarına dönüşmüştür. Eşi veya partneri tarafından katledilen her kadın, öncesinde yıllara yayılan psikolojik ve fiziksel şiddeti yaşamak durumunda kalmıştır. Öldürülmediği ve şikayette bulunamadığı için hiçbir istatistikte yer almayan milyonlarca kadın da şiddetin her türüne uğrarken, adeta "Bugün de hayatta kaldım" avuntusuyla yaşamını sürdürmektedir. Bu şiddet ortamında büyüyen çocukların yarının dünyasında sağlıklı bireyler olarak varlıklarını sür-

dürmeleri mümkün olabilir mi?

Kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri aynı zamanda bir insan hakları ihlalidir. Dil, din, ırk, sınıf, etnisite, mezhep ayırt etmeksizin; en "demokratik", "medeni", "gelişmiş" ülkeler de dahil her yerde yaygın bir toplumsal sorundur.

İstatistiklere göre, Avrupa Birliği'nde 15 yaşın üzerindeki her üç kadından biri fiziksel ve/veya cinsel şiddete maruz kalmaktadır. Bunun beşte birinden fazlasında şiddetin faili eşlerdir. Bu kadınların yüzde 15'i bile polise başvurmuyor. Avrupalı kadınların yarısından fazlası yaşamının bir döneminde cinsel tacize uğramaktadır. Almanya için rakamlar Avrupa Birliği ortalamasının bile üzerindedir. WHO, Almanya'da tüm kadınların yüzde 35'inin en az bir kez fiziksel veya cinsel şiddete maruz kaldığını açıklamaktadır.

Sermaye düzeni, kadına yönelik şiddeti çözmek bir yana, tüm kurumlarıyla her türlü yasal ve yasal olmayan uygulamaların arkasında durarak, bu katliamların sürmesine çanak tutmaktadır. Salgın süresince kadınların karşı karşıya kaldığı eşitsizlik ve şiddete karşı ek tedbirler alınmadığı gibi, devlet kurumlarının göstermelik adımları dahi rafa kaldırıldı. Salgın gerekçe gösterilerek; katiller ve tecavüzcüler kadın ve çocukların yaşadığı evlere geri gönderildiler. Diğer

tarafından salgın döneminde yüz binlerce kadın işten çıkarıldı. İşsiz kalma tehdidi altında çalışan kadınlar ise sömürü, mobbing, cinsel taciz ve cinsiyetçi ayrımcılık karşısında savunmasız kaldı.

Polonya'da kadının sağlığı ve iradesi hiçe sayılarak, ceninin anne sağlığını tehlikeye düşürmesi halinde bile kürtajın yasaklanması kararı daha şimdiden kadın ölümlerine neden olurken, Türkiye, Polonya, Macaristan ve Slovakya "İstanbul Sözleşmesi"ni tartışmaya açtılar. Söz konusu devletler kadınların mücadeleleriyle kazandıkları hakları ortadan kaldırarak, kadınları bir kez daha orta çağ karanlığına mahkum etmeye çalışıyorlar.

Tüm bu sorunlar son yıllarda giderek daha fazla kadını sınıfsal ve cinsel konumlarından gelen özgün sorun ve talepleriyle mücadeleye yöneltiyor.

Enternasyonal Emekçi Kadın Komisyonu olarak, kadına karşı şiddete son verme mücadelesinin insanlığın kurtuluş mücadelesinden bağımsız olmadığı bilinciyle, işçi ve emekçi kadınları örgütlenmeye, sokağa, eyleme çağırıyoruz. Ve diyoruz ki, kadının kurtuluşu insanlığın kurtuluşudur.

İnsanlığın kurtuluşu ve geleceğini yaratmak için mücadeleye!

ENTERNASYONAL EMEKÇİ KADIN KOMİSYONU (PIA)

DGB'den İstanbul'da 25 Kasım etkinliği

Devrimci Gençlik Birliği, İstanbul'da 25 Kasım etkinliği gerçekleştirdi.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nün ön günlerinde gerçekleştirilen etkinlikte "Haklarına, özgürlüğüne ve geleceğine sahip çık! Kadına yönelik şiddete, baskıya ve sömürüye karşı 25 Kasım'da mücadeleyle!" çağrısı yükseltildi.

Etkinlikte ilk olarak 25 Kasım'ı yaratan Mirabel Kardeşler başta olmak üzere, devrim ve sosyalizm mücadelesinde ölümsüzleşenler adına saygı duruşunda duruldu. Ardından 25 Kasım'ın tarihsel anlam ve önemini anlatan ve mücadeleye çağırın sinevizyon izlendi.

Sinevizyonun ardından Devrimci Gençlik Birliği adına konuşma gerçekleştirildi. Yapılan konuşmada, 25 Kasım'ın anlam ve önemi üzerinde durularak, kadına yönelik şiddetin kaynağında sömürü düzeninin olduğu ifade edildi. Şiddetin kaynağının doğru tespit edilmediği oranda, mücadelenin de doğru bir ekseninde sürdürülemeyeceği, böylelikle kadına

yönelik şiddetin de ortadan kaldırılamayacağı vurgulandı.

Dünden bugüne, tarih boyunca gerçekleşen mücadelelerin ön safında her zaman kadınların olduğu ifade edildi. Güncel olarak Boğaziçi Direnişi'nden, İstanbul Sözleşmesi eylemlerine, ırkçı katliamlardan hak gasplarına kadar gerçek-

leştirilen birçok eylemde kadınların ön saflarda olduğu vurgulandı. Bugün de özellikle pandeminin yarattığı çok yönlü krizlerin en çok da işçi, emekçi kadınlara fatura edildiği ifade edildi. İş yerlerinde hakların gasp edilmesine karşı birçok fabrikada işçi direnişlerinin sürdüğü, bu direnişlerin öncülerinin de kadın işçiler

olduğu söylendi. İşçilerin sürdürdüğü direnişlerin önemi üzerinde durularak, kadına yönelik şiddete karşı mücadelenin sadece 8 Mart ve 25 Kasım gibi tarihsel mücadele günlerinde konu edilmemesi gerektiği ifade edildi. Konuşmanın devamında ise Dario Fo'nun "Uyanış" adlı tiyatrosu sergilendi.

Tiyatronun ardından "Yaşamak istiyoruz" başlıklı genç, işçi ve göçmen kadınların sorunlarının anlatıldığı ses tiyatrosu gerçekleştirildi.

Etkinlikte "Unutmadık, unutturmayacağız!" şiarı ile katledilen kadınların, Mirabel kardeşlerin ve tarihten bugüne kadın direnişlerinin yer aldığı fotoğraf sergisi sunuldu. Etkinlik, başta kadın sorunu olmak üzere yaşamın her alanında bir dizi sorunları yaratan kapitalizme karşı örgütlü mücadeleye çağırılması, 25 Kasım'da ve direniş alanlarında gerçekleştirilecek olan eylemlerin çağrısının yapılması ile sonlandırıldı.

Geleceğin Sesi bülteninin Kasım sayısı çıktı

Pandemiden kaynaklı uzun bir süredir dijital yayınına devam eden Geleceğin Sesi bülteninin Kasım ayı sayısı, basılı olarak çıktı.

Bu ayki sayıda, eğitimde 1,5 senelik kayıp zamanın ardından birçok sorun ile üniversitelerin açıldığını, pandemi döneminde hakların daha fazla gasp edildiğini, özgürlüklerin kısıtlandığını ve gençliğe daha fazla geleceksizliğin dayatıldığını vurgulayan yazılara yer verildi. Bültende ayrıca Devrimci Gençlik Birliği'nin "Haklar, özgürlükler ve gelecek beyanati" ile DGB'nin Eylül ayında gerçekleştirdiği Genişletilmiş Merkezi Yürütme Kurulu'nun sonuç bildirgesi yer aldı.

DGB'nin dönem boyunca yürüteceği kam-

panya sürecinin tartışıldığı sonuç bildirgesinde, önümüzdeki süreçte DGB'nin izleyeceği politik hat ortaya konuldu. Devamında ise yüzbinlerce öğrencinin barınma hakkının gasp edilmesi vesilesiyle DGB'nin yaptığı "Haklarına, özgürlüğüne ve geleceğine sahip çık! Parasız, nitelikli, ulaşılabilir barınma hakkı!" şiarlı açıklamaya yer verildi.

Son olarak ise 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'ne dair DGB açıklamasın yer verilerek, tüm gençliğe kadına yönelik şiddete, baskıya ve sömürüye karşı mücadele etme ve haklarına özgürlüğüne ve geleceğine sahip çıkma çağrısı yapıldı.

6 Kasım ve “gençlik örgütlerinin” ciddiye alınmaması

Sermaye devletinin üniversite ve gençlik üzerindeki tahakkümünün sembolü olan YÖK'ün kuruluş yıldönümü geride kaldı.

Uzun yıllardır bu tahakküme karşı gençlik hareketinin mücadelesinin merkezinde duran, bu yanı sıra gençlik hareketinin 1 Mayıs'ı da sayılan 6 Kasım eylemleri son yıllarda oldukça zayıf bir tabloya sahip.

Bu yılki 6 Kasım eylemlerinin özellikle Boğaziçi direnişi ile başlayan sürecin ardından gündeme geldiği düşünüldüğünde, eylemlerde ortaya çıkan tabloyu değerlendirmek daha da fazla önem kazanıyor.

Bunun ise, politik gençlik özneleri adına dile getirilen AKP ile birlikte YÖK'ün işlevsizleştiği sınırında değerlendirilemeyeceği, tam tersine YÖK'le birlikte atılan adımların vardığı nokta üzerinden çok daha ciddi ele alınması gerektiği açık. Elbette, gençlik hareketi ve 6 Kasım üzerine söylenecek çok söz var ve bu başlı başına ayrı bir değerlendirmenin konusu.

Bu nedenle bizler Ankara DGB olarak, süreci Ankara özelinde 6 Kasım'ın gençlik örgütleri tarafından nasıl bir ciddiye alınmaması yaklaşımıyla “örgütlenmediği” üzerine duracağız, değerlendirmemizi bu sınırda tutacağız.

***

Ankara'da 6 Kasım ile ilgili toplantı çağrısı YDG (Yeni Demokrasi) tarafından yapıldı.

Bizim katılmadığımız ilk toplantıda, İstanbul'da 6 Kasım üzerine yapılan planlamaya paralel bir süreç örgütlenme gündeme getirildiğini öğrendik. Belli sınırlarda bir kitle çalışması ile birlikte Boğaziçi Direnişi ile birlikte ortaya çıkan Dayanışmaların sürece dahil edilmesi yapılan planlamanın merkezinde duruyordu.

Fakat, toplam süreçte 2 pankart asmak dışında hiçbir hazırlık çalışması yapılmadı, öğrenci gençlik kitlesini sürece dahil etmek için hiçbir girişimde bulunul-

madı. Sonuç olarak 5 kurumun ortaklaşması ile sınırlı sayıda katılımın sağlandığı bir eylem gerçekleşti.

Biz, sürece dahil olduğumuz ikinci toplantıda öncelikli olarak sürecin politik örgütlenmesine ilişkin eleştirilemeyi dile getirdik. İçinden geçilen süreçte eğitim hakkının savunulmasının önemi ile birlikte, yıllardır öğrenci gençlik hareketinin en temel talebi olan “Özerk-Demokratik Üniversite”nin gündemleştirilmesi gerektiğini söyledik.

Eğitim hakkı vurgumuz genel kabul görünürken “Kaldıraç’tan öğrenciler” “Özerk-Demokratik Üniversite” sloganını benimsemediklerini, bu slogan yer aldığı takdirde eylem imzacı olmayacaklarını söylediler. Anarşist Gençlik ise sloganı benimsememekle birlikte yer almasında bir sakınca görmediğini ifade etti. Toplam 8 kurumun katıldığı bu toplantıda, geri kalan bileşenin tamamı “Özerk-demokratik üniversite” şiarını temel talep olarak formüle etmelerine karşın, eylem sürecinde ifade edilip edilmemesinin

“çok da önemli olmadığı” gibi ciddiye alınmaması bir tutum takındılar.

Bu tartışma devam ettiği sırada DGB olarak devrimci iyiniyetimizin bir göstergesi olarak imzacı olmasak bile eylemli bir sürecin dışında kalmayacağımızı ifade etmemizin ardından, bambaşka bir ciddiye alınmaması örneği ile daha karşılaştık.

SGDF temsilcisi, “Bizim için önemli olan kafa sayısı. DGB, imzacı olmasa da eyleme katılacakmış. Öyleyse bu sloganı kullanmayalım!” gibi apolitik, kurum ciddiyetinden uzak bir yaklaşım ortaya koydu. Tekrar sorduğumuzda ise bu gayri-ciddi üslubun ciddi bir tutum olduğunu öğrenmiş olduk. Toplantıda yer alan hiçbir kurumun bu gayri-ciddi yaklaşıma yönelik bir tutum almaması üzerine ise böyle ciddiye alınmaması bir tartışma ve yaklaşımın parçası olmayacağımızı ifade ederek toplantıdan ayrıldık.

Sürecin örgütlenmesinden çekilmemizin ardından Kolektif, Anarşist Gençlik ve YDG (Özgür Gelecek) de öznel gerekçelerle süreçten çekildiler ve sonuçta

Dev-Güç, TİP, Kaldıraç’lı Öğrenciler, SGDF ve YDG (Yeni Demokrasi) Ankara Üniversitesi Cebeci Kampüsü önünde eylem gerçekleştirdiler.

En başta da ifade ettiğimiz gibi, burada sorun ne tek başına toplantılarda alınan ciddiye alınmaması tutumlardır. Ne de gençlik hareketinin yeni gelişmelere gebe olduğu bir dönemde 6 Kasım'ın görev savma çerçevesinde bir eylemle gerçekleştirilmesidir. Bizi de kesen bir şekilde, ne yazık ki 6 Kasım vesilesi ile sermaye devletinin gençliğe yönelik saldırgan politikalarına karşı güçlü bir direniş hattı oluşturulamamıştır.

Ancak bir kısmını aktardığımız ve ne yazık ki başka örneklerle de genişletilebilecek gençlik örgütlerinin ciddiye alınmaması tablosu, bizim payımıza bu direniş hattının oluşturulamamasında en temel engellerden biri olarak önümüzde durmaktadır.

Ankara DGB olarak, gençlik hareketini birleştirmeye ve gençlik örgütleri ile birlikte iş yapmaya verdiğimiz öneme rağmen bu gibi ciddiye alınmaması yaklaşımlara hiçbir şekilde taviz vermeyeceğimizi buradan bir kez daha dile getiriyoruz.

Başta ilgili gençlik örgütleri olmak üzere, gençlik hareketine karşı sorumluluk taşıyan tüm gençlik örgütlerini de gençlik hareketine karşı taşıdığımız sorumluluğun bilinci ile davranmaya davet ediyoruz.

ANKARA DEVRİMCİ GENÇLİK BİRLİĞİ

**SGDF üyesi
Berfin Polat
tutuklandı**

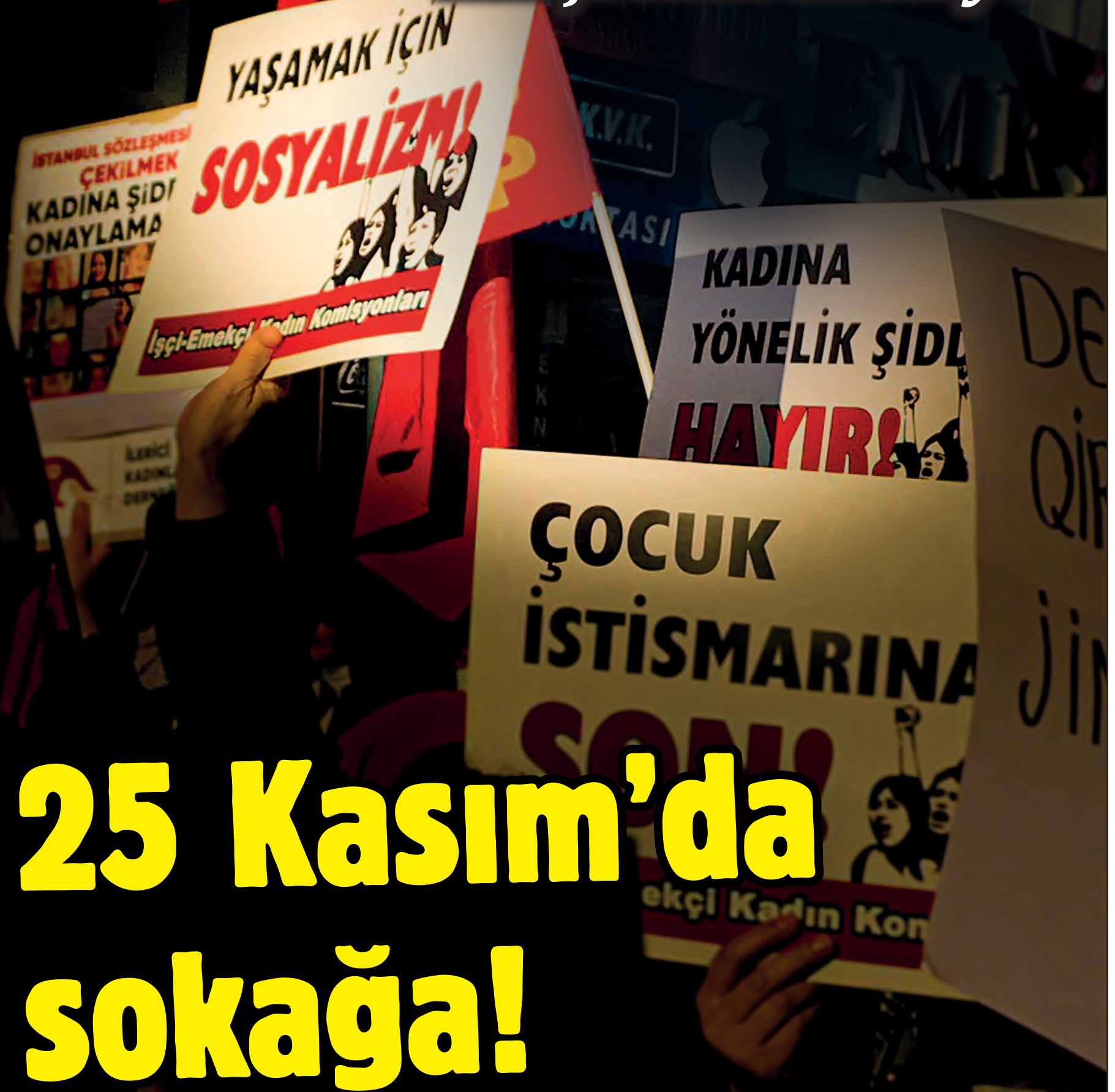
Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonu'nun (SGDF) MYK üyesi olan Berfin Polat sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek gözaltına alındı. Polat'ın 16 Kasım akşam saatlerinde evine polisler ifadesi olduğu gerekçeyle gelip “karakola gelmezse gece gelir alırız” diyerek tehdit etmişti.

Savcılığa ifade vermeye giden Polat, tutuk-

lama talebiyle mahkemeye sevk edildi. Berfin Polat, çıkartıldığı mahkemede tutuklandı.

SGDF, sosyal medyada yaptığı açıklamada şu ifadelerle yer verdi: “MYK üyemiz Berfin Polat sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek tutuklandı. Tutuklamalar sosyalist gençliği yıldırılmayacak! Her yerde Berfin'in sesi olmaya ve mücadelesini sahiplenmeye çağırıyoruz!”

*Şiddet üreten sömürü düzenine
karşı mücadeleye!*

**25 Kasım'da
sokağa!**